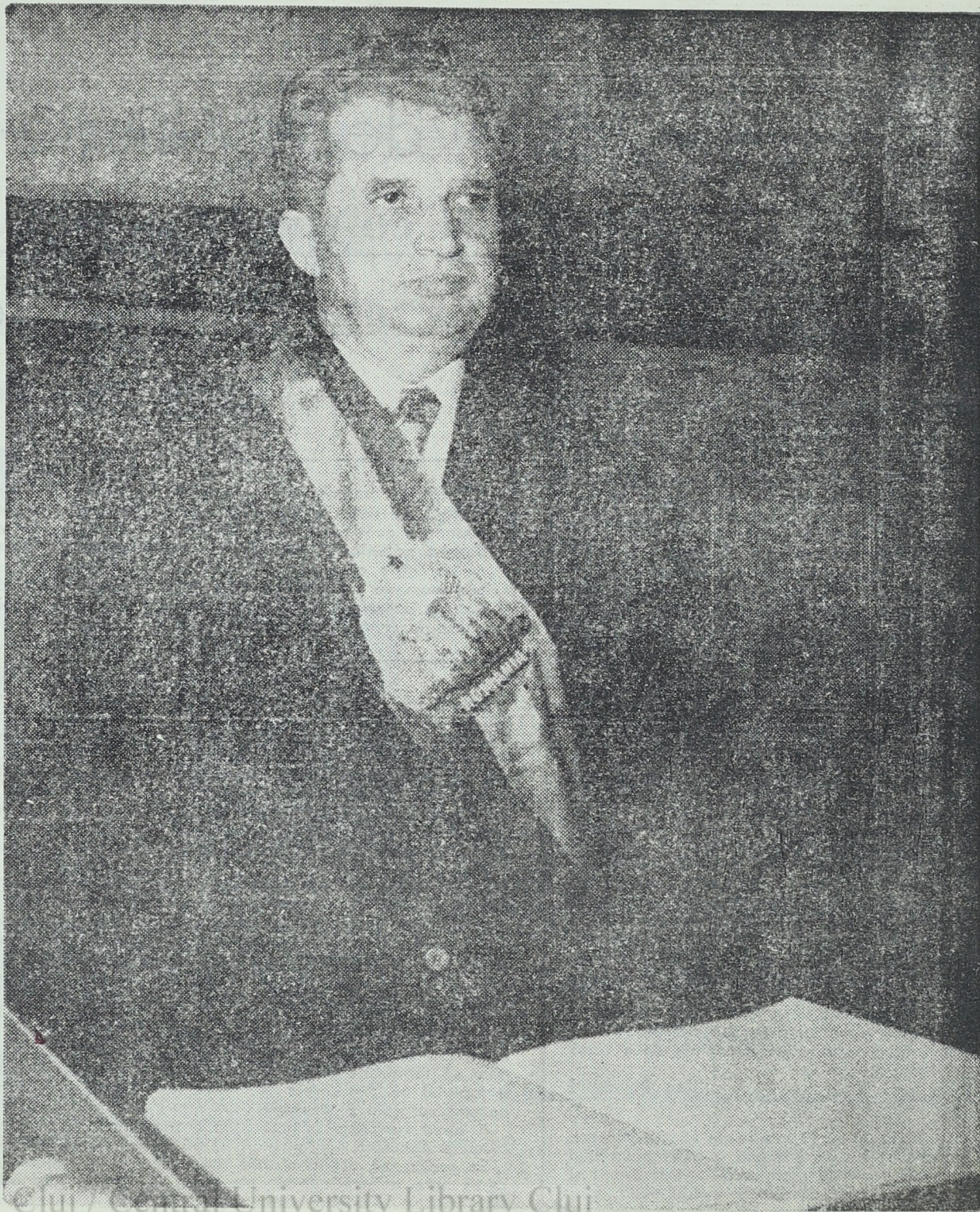

forum studentesc

● revistă a u. a. s. c. din centrul universitar timișoara ● anul II ● nr. 3 1974 ● 16 pagini ● 1 leu ●

Primul Președinte al României **Nicolae Ceaușescu**

Sint zile în istorie care înalță clipa pe culmile de unde începe măreția.

Sint, în istorie, zile cu ceasuri în care sentimentul timpului dinainte se alătură clocotului unor clipe de confruntări și dau solemnităte trecerii noastre prin lumea de permanențe și glorie ale acestui pământ.

Sint zile, în istorie, cu ceasuri încă pătoare cit țara, în care clipa bate ritmul sufletului plin de vigoare a acestui neam.

Și, sint zile care trec prezentul în istorie.

O asemenea zi a fost și aceea în care pe un mare fiu al țării, pe un cutezător bărbat, pe harnicul și demnul comunist NICOLAE CEAUȘESCU, conștiința întregii națiuni l-a ales să gândească în numele acestei țări, ca să o conducă, să o urce cutezător pe alte culmi de strălucire, să-i împlinească minunatul destin.

NICOLAE CEAUȘESCU, primul președinte al României.

NICOLAE CEAUȘESCU acest mare și luminos bărbat a cărui viață înseamnă dăruire și triumf, o biografie răscolitoare prin pildele de dăruire revoluționară, de totală identificare cu idealul de progres și fericire a poporului român, o viață pe care o putem numi, într-un fel, ca fiind a noastră a tuturor celor care simțim în singele și în sufletul nostru chemarea pământului străbun.

Iată de ce, istoria, memoria acestei țări nu va uita ziua în care alături de numele marilor oameni, a conducătorilor iubitori de pământ și de neam a fost înscris și acela al dirzului comunist, al curajosului revoluționar, al omului harnic și drept NICOLAE CEAUȘESCU.

NICOLAE CEAUȘESCU, primul președinte al României, omul a cărui neobișnuită putere de muncă, uriașul devotament pus în slujba mersului înainte al societății românești i-au adus stima și prețuirea noastră, a tuturor.

NICOLAE CEAUȘESCU înalt demnitar de a cărui nume este legată contribuția românească profund originală la rezolvarea unor mari probleme ale contemporaneității, conducătorul nostru doritor de relații pașnice, de egalitate și stimă reciprocă între popoarele lumii și poporul său pe care îl iubește mai presus de orice.

FORUM STUDENȚESC

râsfrîngeri

La Casa de cultură a studenților a avut loc în ziua de 16 martie o seară culturală a tinerilor din Yemen, care studiază în Timișoara.

Cu această ocazie, în holul Casei de cultură a fost deschisă o expoziție de fotografii cuprinzând aspecte ale dezvoltării social-economice a R.A. Yemen.

Studentii yemeniți au prezentat un bogat program artistic cuprinzând cîntece patriotice și revoluționare, dansuri din folclorul yemenit. Spectacolul a fost completat cu un program folcloric susținut de ansamblul „Călușarii” al Institutului politehnic Timișoara.

Applauzele repetate ale sutelor de studenți, prezenți în sală au marcat reușita deplină a manifestării, fiind în același timp un simbol elocvent al prieteniei româno-yemenite.

(L. Crișan)

Un grup de studenți aparținând unor cercuri de cercetare științifică studențească din Institutul de medicină Timișoara a realizat o interesantă dezbatere de opinie asupra „Inusficienței renale cronice la copii”. Dezbaterea organizată cu sprijinul comisiei profesionale a U.A.S.C. s-a bucurat de participarea activă a unor cadre didactice de prestigiu ale institutului.

Competența celor care au participat la lucrări, buna lor pregătire profesională a făcut din dezbateri o acțiune de o certă valoare.

(Ion Romoșan)

Între 19 și 23 martie, în Munții Retezat, a avut loc Faza finală a Campionatului republican de alpinism - tineret băieți și fete. Echipa de băieți a Clubului „Politehnică” a ocupat locul II pe echipe. La probele individuale Gavril Săplăcan s-a clasat pe locul II, iar Gavril Ardelean pe locul IV.

Studenta timișoreană Anne-Marie Prică, clasându-se pe locul I, a devenit campionă națională.

(I. M.)

Spre sfîrșitul lunii aprilie, se organizează la Timișoara, Campionatul republican universitar de judo. La actuala ediție, participă sportivi din centrele universitare Cluj, Iași, București, Tirgu-Mureș, Craiova, Petrosani, Brașov și Oradea.

Competiția este organizată de către Institutul agronomic din Timișoara, iar disputarea întrecerilor va avea loc în sala Clubului C.F.R.

(Ilie M.)

În cel de al doilea număr al revistei noastre, au apărut câteva note critice la care, nici pînă la apariția numărului de față, un am primit, din partea celor vizați, răspunsurile pe care le datorau.

Ne subordonăm dorinței cititorilor noștri de a solicita, încă o dată, răspunsul Comisiei politico-ideologice a U.A.S.C. din Centrul universitar Timișoara, privind critica adusă pentru faptul că nu s-au constituit încă (nici pînă astăzi) comitete ale tinerelor fete.

Ne datorează de asemenea răspunsuri și comitetele căminelor 3 și 15; 12 și 13.

Și, în sfîrșit, am fi doriți să cunoaștem, pentru a le aduce la cunoștința cititorilor, măsurile luate de către Serviciul administrativ al Facultății de construcții privind repararea ceasurilor existente pe holuri.

Și, în mod special, ne-ar fi interesat să știm dacă și exemplarele din numărul în care am inserat o notă critică referitoare la modul de distribuire a revistei noastre cadrelor didactice de la Facultatea de științe economice, au avut și de această dată același... curs.

FORUM STUDENȚESC

din colțurile mesei rotunde

...ca într-o conștiință de sine...

Punct de întîlnire cu multiple semnificații în viața organizației noastre, adunările generale puntează calendaristic activități și realizări, le cuprind ca într-o conștiință de sine ca într-o memorie a existenței sale revoluționare devenind file ale unei cronicide în faptele pe care le săvîrșim.

Ele sînt momente în care combativitatea și intranșigența față de noi înșine materializează plenar coordonatele activității noastre de fiecare zi.

Cu toate acestea, nu de puține ori, poate din lipsă de experiență sau dintr-o neînțeleasă superficialitate adunările generale sînt preschimbate în sim-

ple obligații periodice sau stereotipe încadrări în anumite norme statutare.

Dar, trecînd peste inertele concluzii statistice nelipsite din acest gen de discuție, încercăm să abordăm subiectul la modul general. Și, fiindcă vren să parcurgem drumul în sens direct am formulat cuvenita primă întrebare

- Cum trebuie pregătită o adunare generală?

Olimpia Inovan (Facultatea de fizică): „În primul rînd stabilirea temei. Se mai obișnuiește să se întocmească un plan tematic semestrial, situație cu care nu sînt de acord. Temele trebuie alese lunar, propuse de la o adunare la alta în funcție de problemele ivite”.

Mirela Antonescu (Facultatea de electrotehnică): „După alcătuirea colectivului care pregătește referatul este necesară mobilizarea restului studenților în analiza diferitelor probleme legate direct de tema ridicată pentru a exista astfel liantul indispensabil încheierii discuției”.

Iosif Demian (Facultatea de mecanică): „Să nu uităm invitații! Ei trebuie să reprezinte o garanție în plus a faptului că doleanțele și cererile noastre vor găsi o rezolvare”.

A doua întrebare se referă la problemele discutate.

Se realizează echilibrul atît de necesar între aspectele reale ale activității noastre și cele discutate în adunarea generală?

Mirela Antonescu (Facultatea de electrotehnică): „Tema aleasă e condiția esențială a reușitei adunării. Cred că trebuie discutate probleme care să-i intereseze pe cei mai mulți, chestiuni de principiu, de ideologie, raportate la structura anului, a convingerii majorității”.

Horia Ciocirlie (Facultatea de electrotehnică): „Într-adevăr trebuie să se discute evenimente începînd de la conferințe naționale și pînă la „măruntelile” probleme profesionale”.

Vera Tudorașcu (Facultatea de chimie industrială): „Trebuie să fim atenți. Pentru noi, în primul rînd, sînt importante aspectele legate de activitatea noastră. Pentru că, fie și o consultare fugară a tematicii adunărilor generale din institutul nostru va duce la concluzia că majoritatea discuțiilor s-au axat pe aspectele actuale ale crizei energetice mondiale”.

Olimpia Inovan (Facultatea de fizică): „Temele ar trebui să se stabilească pe baza unor discuții mai mult sau mai puțin dirijate ale activiștilor

A.S.C. din fiecare an cu colegii lor. Aceasta, întrucît, atunci cînd sînt solicitați în bloc sau sub formă de chestionar, abordează o descurajantă mină indiferentă.

Iată așadar necesitatea de a preschimba conținutul ordinii de zi a adunărilor într-o problematică în care să-și regăsească fiecare student preocupările, doar astfel asigurîndu-se viabilitatea discuțiilor purtate. Iar pentru că cele citeva pagini ale referatului nu pot constitui adevăratul subiect al adunării generale și că tocmai discuțiile și hotărîrile sînt esența adunărilor, partea expositivă trebuie să reprezinte decît punctul de plecare al dezbaterilor. Tema nu trebuie numai să dezvăluie un aspect sau altul ci trebuie să pretindă din partea celor prezenți o intervenție, o luare de poziție, o hotărîre”.

În sfîrșit, o întrebare supusă unei multitudini de sensuri problematice.

Care trebuie să fie contribuția fiecărui student la pregătirea și desfășurarea adunării?

M. A.: „Că cerem studentului, colegului nostru? Doar propria-i părere!”

Ionel Giam (Facultatea de electrotehnică): „Curios mi se pare faptul că multe din problemele puse spre rezolvare în adunările generale care ar trebui discutate de către studenți înainte ca aceștia să-și dea votul sînt dezbătute ulterior în cercuri restrînse. Cred că e o manifestare a lipsei de responsabilitate dovedită în momentul în care părerile au fost exprimate în adunările generale sau, pur și simplu, datorată faptului că acestea n-au un climat de înțelegere”.

Răciu Jean (Facultatea de construcții): „Fără îndoială, mult stînghereala în fața cadrelor didactice nu-și are sensul. Cred că o mare parte din vină o poartă și biroul anului. Personal am întîlnit cazuri în care membrii acestuia subestimau într-un fel sau altul în fața colegilor posibilitățile concrete ale unor astfel de adunări”.

Ana Poinaș (Facultatea de fizică): „Poate pentru că discuțiile nu sînt suficiente de bine conduse, uneori ele se preschimbă în generalități. E normal în

asemenea cazuri să nu dorești să participi la dezbateri unei probleme cînd știi că de acest lucru nu depinde rezolvarea vreunei situații concrete.

Antrenarea tuturor studenților în discuțiile adunării, ba mai mult, în viața comună a anului, se desprinde ca o sarcină principală a biroului fiecărui an. Nepăsarea studentului față de problemele anului este, încă, o stare de lucruri care îngreunează pulsul normal al organizației noastre.

M. A.: „Din păcate, majoritatea studenților fac parte din categoria celor care gîndesc dar ezită să vorbească (în adunări, desigur). Fie că este vorba de lipsa curajului de răspundere sau de pură comoditate, fie că vină este a biroului A.S.C. pe an, care nu de puține ori organizează acțiuni nereușite, neinteresante pentru studenți, nu trebuie totuși să uităm esențialul și anume că asociația nu este o mină de oameni ci sîntem noi toți și fiecare în parte”.

În locul obișnuitelor concluzii vom încerca să sugerăm câteva răspunsuri la o întrebare citită printre rînduri.

- Cum ar trebui de fapt organizată o adunare generală?

Astfel încît ea să-și manifeste capacitatea de a fi un organ al conducerii colective. Esențial, față de această cerință este consultarea studenților și mai apoi dezbateri colectivă a tuturor problemelor care-i preocupă astfel încît fiecare dintre noi să devină un element activ și conștient, un participant la conducerea organizației.

Indiferent de tematică, adunarea generală trebuie să aibă un puternic caracter democratic și să constituie un real factor de decizie, acesta din urmă caracterizînd în bună parte eficiența dezbaterilor.

Și toate acestea doar atunci cînd discuțiile își găsesc nemijlocit corespundență în realitățile vieții noastre.

TUDOR PEȘAN

timpul
prezent
în
imagine

Învățăm și... cercetăm parfumul aspru al uneltelor

ce nu ați făcut și ați face acum după confruntarea cu producția ?

ăspund :

DR. ION IACOB

medic veterinar la Inspectoratul județean sanitar veterinar Mehedinți.

Apreciez că întrebarea la care trebuie să dăm răspuns are un oarecare grad de dificultate. În general toate materiile studiate în facultate au importanța lor practică. Desigur însă că în activitatea de zi cu zi, în funcție de specificul muncii în producție, a trebuit să aprofundăm, să ne îmbunătățim pregătirea profesională, teoretică și practică într-o anumită ramură. Bunăoară, în cadrul Inspectoratului sanitar-veterinar în care lucrez, pe lângă problemele legate de ceea ce s-ar numi patologia medicală sau patologia chirurgicală sau probleme de zo igienă, am întâlnit o serie de aspecte practice asupra cărora urma să insist, să mi le însușesc, să-mi pun întrebări și să-mi răspund.

De altfel, odată cu dezvoltarea creșterii animalelor în sisteme industriale apar probleme cu totul noi pentru patologia veterinară. Personal apreciez că în ce privește acest aspect, un salt calitativ deosebit făcut de învățământul superior în ultimul timp, îl reprezintă mai largă aprofundare a problemelor productive, alături de o creștere a exigenței științifice. Mă gândesc la faptul că față de ce învățăm noi în urmă de 10-15-20 ani, în ce privește patologia de reproducție se face astăzi inzecit mai mult. Acestor aprecieri generale le adaug raționamentele care mă privesc pe mine ca medic veterinar care lucrez de peste cinci ani într-un laborator veterinar. Consider că pentru studenții facultăților de medicină veterinară care vor să se dedice activității de diagnostic de laborator, problemele legate de microbiologie, de histologie, de fiziologie normală și patologică se cer mai serios aprofundate astfel încât din momentul absolvirii să se simtă înarmat cu metode și tehnici de laborator.

Vreau să spun că dată fiind complexitatea problemelor pe care le ridică activitatea noastră practică, multitudinea factorilor care influențează creșterea și starea de sănătate a animalelor, specializarea ar putea merge și mai departe. Adică aceasta să nu privească toate aspectele de îngrijire, de creștere și de exploatare a speciei respective, ci să se tindă către specializarea într-un anumit grup de afecțiuni. Cu alte cuvinte, să existe, de exemplu, medic veterinar epizootolog, specialistul care să răspundă de bolile infecto-contagioase, medic veterinar parazitolog, medic veterinar igienist, care să se ocupe de probleme legate de toxinfecțiile alimentare, deci un medic veterinar specializat pentru stațiunea de control a alimentelor, pentru abatoare, pentru punctele vamale etc. Nu mi se pare lipsită de interes nici specializarea în patologia medicală, în care, să între neapărat bolile interne, bolile chirurgicale și, în mod deosebit, patologia reproducției.

Din inițiativa Consiliului A.S.C. și al Biroului organizației de bază P.C.R. de la Facultatea de științe economice, la Clubul Universității a fost organizată o masă rotundă cu tema „Pregătirea profesională a economiștilor și cunoștințele practice, economice”, la care au participat tinerii absolvenți ai acestei facultăți, alături de studenți din ultimii ani de studiu.

Animatorul acestei întâlniri între studenți și absolvenți, a fost asist. Nicolae Virjol, el însuși absolvent al facultății. Discuțiile purtate de către absolvenții Mariana Dică, Ion Rădulescu, Mariana Boldea, studenții: Dorinel Laichici, Liviu Sabău, Octavian Crețu și prof. dr. Dumitru Mareș,

decan al facultății, lector Ilie, Băbăiță, prodecan, lector Mihail Iepuran și alții, au reliefat necesitatea integrării imediate în producție a proaspeților absolvenți.

A fost evidențiată importanța competenței profesionale în crearea climatului de încredere din partea colectivului în care tânărul specialist a fost integrat.

Conf. dr. Victor Crăciunescu propunea ca legătura existentă între absolvenți și facultate să se permanentizeze, absolvenții fiind considerați cadre asociate voluntare ale instituției de învățământ în care s-au format. Absolvenții vor sprijini conducerea facultății în pregătirea și organizarea practicii în producție

precum și la pregătirea orelor de laborator.

Apare deosebit de interesantă inițiativa luată cu prilejul întinerii de a se înmîna, în vederea completării de către absolvenții participanți, a unor chestionare.

Chestionarele cuprind date privind modul în care aceștia s-au integrat în producție, disciplinele folosite mai mult în practică, poziția pe care o ocupă tânărul absolvent în unitatea socialistă în care a fost repartizat.

Succesul deplin al acestei acțiuni impune de la sine necesitatea preluării ideii și de către alte facultăți ale centrului nostru universitar.

ȘTEFAN P.

DR. BUJOR TATU

medic veterinar la I.S.C.I.P. - Arad.

Răspunsul meu, deși nu îl contrazice pe cel al colegului, este diferențiat de al acestuia

Eu lucrez într-o întreprindere cu pondere pentru creșterea intensivă a animalelor, la o unitate specializată pentru creșterea porcinelor. Practica de până acum în acest loc de muncă mi-a permis o ordonare a importanței, în funcție de utilitatea viitoare, a disciplinelor studiate în facultate. Desigur nu este vorba de o clasificare absolută ci de o părere pur personală, o opinie pe care sint în măsură să mi-o argumentez. Astfel, cea mai importantă dintre disciplinele studiate în facultate, mi se pare, în cazul celor care lucrează în marile combinate, organizarea, apoi, fiziologia normală și patologică, reproducția și creșterea. Spun toate acestea, întrucât consider că numai un bun gospodar, un bun organizator poate să stăpânească problemele legate de complexitatea sarcinilor de a crește și de a îngriji și a livra statului animale, la prețul de cost și la nivelul calitativ cerut de piață. Personal, lucrând într-o unitate cu circuit închis, m-am convins că o organizare perfectă a fluxului tehnologic o ritmicitate a livrării, legăturile strânse dintre diversele faze ale procesului tehnologic nu se pot realiza fără o bună organizare. Am menționat în al doilea rând fiziologia normală și patologică, întrucât consider că numai un animal sănătos poate să ajungă în condițiile exploatarei intensive să atingă coeficienții ceruți de normele în vigoare. Problema reproducției este de asemenea o problemă majoră pentru că de acolo pornesc toate deficiențele. Desigur însă, că nu trebuie neglijate nici aspectele legate de bolile infecto-contagioase.

Aș dori, ca în incheiere, să fac o recomandare viitorilor specialiști care vor veni să ne ajute, să ne înlocuiască. Acestora le recomand tratarea problemelor cu toată seriozitatea; îi sfătuiesc să pornească de la ideea că tot ce se predă în facultate se întilnește și pe teren. Este o constatare absolut reală. Nimic nu e inutil. Personal consideram anumite capitole predate în facultate ca total inutile însă, practica de teren mi-a dovedit că totul își găsește aplicabilitate. De asemenea mă bucură faptul că acum, studenții au la dispoziție o fermă didactică în care își pot efectua lucrările practice și activitatea de cercetare științifică în condiții mult mai bune decât am avut noi. Apreciez că saltul este deschis. Doresc tuturor succes și îi așteptăm cât mai repede în producție ca să dovedească, prin rezultate, că eforturile și investițiile făcute în ei nu au fost zadarnice.

CONFERINȚA PE ȚARĂ A CADRELOR DE CONDUCERE DIN UNITĂȚILE AGRICOLE DE STAT ȘI COOPERATISTE

Acum, cînd facem bilanțul a 25 de ani de activitate pe calea organizării socialiste a agriculturii, putem afirma — în baza faptelor, a realităților — că viața a demonstrat pe deplin justetea politicii marxist-leniniste a Partidului Comunist Român, de transformare socialistă a satului. Fără înfăptuirea revoluției socialiste agrare, fără organizarea pe baze noi a întregii agriculturi nu am fi putut obține nici realizările dobîndite în acești ani în dezvoltarea celorlalte sectoare de activitate, în ridicarea nivelului general, de civilizație al țării și al întregului nostru popor.

NICOLAE CEAUȘESCU

laudă bobului de pîine

Există, la noi, un ritual al sărbătorilor care se revărsă în lungi perioade simetric conturate și care impun prin ele înșile o atmosferă solemnă.

Și, există în ceasurile în care privim timpul scurs un simțămînt copleșitor al mărturisirii înfiorate cînd, deopotrivă, gîndurile și vorbele noastre capătă un suflăt al lor care vibrează.

În aceste ceasuri, legămintele noastre sună mai pline de înțelesuri. Și toate faptele și toate puterile, toate cîntecele bucuriei noastre devin largi ferestre deschise spre rodnicia zilelor de azi și de mine.

Și cine știe să-și acordeze atunci auzul cu ritmul inimilor noastre, pășește cu fiecare dintre noi dincolo de hotarul sărbătoros al zilei celebrate, spre zări care proiectează către mine lumea de unghiuri noi, abia începută.

Astfel se cuvine să întîmpinăm ceasurile în care privim timpul rămas în urmă. Astfel am preschimbat în luminos început un an pe care nu-l vor uita nici buzele copiilor noștri, nici calendarele nici istoria, anul în care, cu un sfert de veac în urmă, cu adîncă înțelegere și bucurie, oamenii ogoarelor aveau să răstoarne haturile pentru a-i spori bobului de piine rodnicia.

Așadar, strînși în larg sfat, cei care fac pămîntul să rodească au privit în urmă, cîntînd această zi ca pe sărbătoarea unui început de nouă istorie pe care, de un sfert de veac, cu toții o făuresc cu fața spre viitor. O nouă istorie a acestui pămînt care a născut legende. O nouă istorie a cărei imagine o compune acumulara alertă ori tumultoasă de energii, redată sincer ideii de a căuta calea spre și mai bine.

Pentru că dincolo de semnificația sa, momentul aniversal s-a preschimbat în simbolul viu al muncii datorate obștei, ca bucurie a celei mai frumoase dintre dăruiri, într-un larg sfat al conștiinței luminate din interior de prezența și înțelepciunea înflăcăratelor cuvinte ale secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU.

Pămîntul românesc este glie roditoare și va fi, prin dăruirea celor care îi sporesc rodul, un pămînt al unei agriculturi intensive de înalt randament.

Și toate legămintele făcute acolo de cei care cresc și-i adună rodul au devenit prin adîncă lor devoțiune un arzător consemn nobile, un crez durabil în spațiu și în timp în care gîndirea și puterea s-au contopit în cinste și dragoste față de glie, în generoasă aspirație de a face pămîntul mai roditor, mai asemănător contururilor viitorului României socialiste.

Au fost legămintele spuse în graiul faptei. A fost legămintul împlinirii unui suprem îndemn primit moștenire de la cei mai de seamă bărbați ai neamului.

Și a fost o altă zare deschisă pe care expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU a izbutit, prin temeinicia argumentelor teoretice și a indicațiilor practice să o preschimbe în simbol viu și însuflețitor prin sine însuși.

NICOLAE BĂDILESCU

disco 32- atuul faptului concret

MAREA CU... DEGETUL

Dacă gusturile s-ar măsura, 3.600 de secunde ar trebui să echivaleze dorinți cu o cromatică diversificată pe marginea unei varietăți infinite de ROGVAIV.

Discotecile își propun în acest sens să încerce... marea cu degetul, unele reușesc — dovadă că imposibilul nu este, în general suficient de imposibil pentru a nu putea fi atins.

Apropo-ul nu o vizează totuși pe DISCO 32 — cocheta mezină a discotecilor studențești din Timișoara, personaj central al rindurilor de față, instalată într-o încăpere de la subsolul noului atelier școală al Facultății de construcții.

Realizatorii i-au conturat un profil muzical definit printr-o bogată gamă de genuri: FOLK, UNDER GROUND, POPP, COUNTRY — ilustrate prin nume devenite propria lor metaforă: PHOENIX, ELION JOHN, JOAN BAEZ, NAZARET, GRAN FUNK, SWEET, URIAH HEPP et comp.

De la pupitrul de comandă CĂTĂLIN APOSTOL și ALEXANDRU MARINCOVICI — jonglează imperturbabil bagheta magică a efluviului sonor

FIGURA ȘIC

Cu praf de strănutat se aruncă numai în mașina 32. Pînă la discotecă trece!

- Hap-ciu!
- Suficient să ajungi la porțile afișului DISCO 32 pentru a te simți cu... antren.
- Vă salută DISCO 32!
- De ce toamai 32?
- Nu știu, Amigo. Poate ne spune Sandu sau Cătălin...
- 32? Din întâmplare! Am găsit două numere gata făcute... Ne trebuia un nume scurt!
- Iar nouă o coincidență; 32

de strănuturi pe linia 32 în ziua de 3 a 2-a, altitudine 3,20 m sub nivelul tavanului, perfect asortabil cu DISCO 32, fiică a hazardului după nume, deși „proprietate” incontestabilă a constructorilor melomani.

— Hello, Mihai, Cum îți place tinăra noastră DISCO 32?

— Muzica da; atmosfera aproximativă; volumul — foarte ingenios!

Arabescuri, colonade semi-obscure orcează tavanul. Căna de zvăpăiate de sunete electricează pașii, dansul — o dezlănțuire potrivnică de sarcini contrare, în contratimp și contraritmuri.

Cătălin s-o fi simțind privit cam dintr-o parte.

Nepotul meu Călin, mare amator în speță, la trei ani o disprețuiește. Probabil pentru a o redescoperi peste 17 ani! Ni se vine în ajutor!

— Calificativul exact — expresivă!

— Incerc o scăpare de același calificativ — îmi astup urechile!

— Figură șic!

Tavanul nu se clatină!

— Amigo, în celălalt capăt lumea pare a fi mai interesantă...

RALIU - DISCO 32

Inscriși pe raliul proiectat — incropim cunoștințe noi, le depășim discret pe altele mai vechi.

Amigo a prins gustul investigațiilor jurnalistice:

— Pe domnișoara, o întreb eu...

Silueta prelungă, de un negru voit fatal ne privește cu ochi inopțați.

— Doina I. de la Liceul 10. Nu sînt sudentă...

— DISCO 32 — se găsește în ton cu imaginea pe care o aveți despre studenție?

— Da, impresia mea este în deplină concordanță.

Nu bate vînt. Ferestrele sînt

inchise. Doina pare prinsă de un curent vertical alternativ cu o pregnantă variație sinusoidală și cu un coeficient de flambaj pe stilp cu valoare de extrem maxim.

„Bagheta magică” își desăvirșește urcușul.

Lăsăm în urmă profilul ingenuos zimțuit al scărilor, în prim-plan se afixează garderoba. Mihai mă somează:

— Obligativitatea cu plată a garderobei este un punct suficient bătut cu ou și oțet prin alte ditamai reviste studențești!

Amigo își descoperă prietenii:

— Ca studentă la engleză — ce zici despre prezentarea în aceasă limbă a spikerului?

— Că nu e... tocmai englezească! (sic!)

— DISCO 32?

— Inedită ca nume...

Cursa cu obstacole reține ca neesențiale celelalte opinii în comparație cu dinamica antrenantă a ritmului.

— Pauză! — cade asemeni unei păsări cu aripile frînte. Pe raliul DISCO 32 schimabre de pistă.

RELAXARE CU ADEVĂRAT STUDENȚEASCĂ

Și acum să vedem ce reprezintă în intenție DISCO 32?

Răspund: Ștefan Kuhn — membru al C.A.S.C. Facultatea de construcții.

„Dorința înființării unei discotece a facultății noastre a fost exprimată mai întîi la nivelul adunărilor generale pe ani Centralizată — ca doleanță unanimă — s-a dezbătut în consiliu, la decanatul facultății... Meritul în buna organizare revine îndeosebi anului III C.C.I.: muzică, instrumente, bilete, garderobă, un mic bar cu răcoritoare. Concepută ca

discotecă a constructorilor, sînt admise și studente din alte părți, ținîndu-se cont de proporția fete-băieți din facultatea noastră”.

Mirel Matei: casier DISCO 32

„Locul discotecei în timpul liber al studentului cred că este unul primordial. În Centrul universitar Timișoara modalitățile de divertisment în cadrul studențesc sînt multe pe hîrtie și mai ales puține practice. DISCO 32 are atuul unui lucru concret, care există”.

Dorel Bolduș: președintele C.A.S.C. din Facultatea de construcții.

„Aceste prime seri ale discotecei noastre — au fost pentru mine, prilej de satisfacție. Colegii mei s-au dovedit săritori și cu spirit de inițiativă.

Fiecare seară înseamnă în același timp un plus de experiență. Retușurile constituie deocamdată un element dinamic necesar.

DISCO 32 își dovedește, în primul rînd, viabilitatea prin largă participare a studenților, contribuind la realizarea unui colectiv omogen ca ținută, nu numai la nivel de an, dar și de facultate”.

Cătălin Apostol și Alexandru MarincoVICI prezentatori — DISCO 32.

„DISCO 32 încearcă să ofere cele mai actuale melodii. De partea ei sînt strădaniile. Nu e prea ușor să procuri muzica cea mai bună și cea mai căutată. Dialogul cu auditoriul este încă nițel cam primitiv, în sensul că, dacă ni se cere o anume melodie, o dăm cînd o avem, dacă nu, facem tot posibilul pentru a o obține. Sperăm ca prin muzică să ne atragem colegii”.

Față de o seară prin restaurante, cafenele sau baruri — una DISCO 32 trebuie să fie o relaxare cu adevărat studențească.

MARIA MAN

Generația tinăra este confruntată cu o vastă problematică decurgînd din dinamismul și complexitatea fără precedent a prefacerilor sociale, economice, științifice, tehnice și culturale din transformările care se petrec în însăși relațiile dintre oameni.

Sînt însă unii tineri, care încalcă cele mai elementare cerințe de conviețuire socială, provocînd indignarea cetățenilor. Față de aceste elemente cu manifestări antisociale contrare regulilor de bunăcuviință care exprimă concepții străine principiilor de viață, organele de miliție au luat măsurile corespunzătoare.

Iată cîteva exemple: Foștii studenți Lăpădătescu Augustin și Cusmulescu Constantin de la Facultatea de construcții au

S.O.S

fost prinși în flagrant de furt de paltoane de la garderobă, fiind trimisi în judecată și condamnați.

Studentii Cîrmațiu Ioan Teodor, anul III, la Facultatea de construcții; Ciocan Rodica, anul II, la Facultatea de filologie; Iliuț Ileana-Codruța, anul II, la Facultatea de construcții au fost gosiți cu o ținută necorespunzătoare iar studenții Flocă Ioan Ștefan, anul II, la Facultatea de mecanică (sub-ingineri); Radu Filip, anul V, la Facultatea de mecanică; Pătrașcu Alexandru, anul II, la Facultatea de construcții; Isdrilă Octavian, anul II, la Facultatea de arhitectură; Ștefanca Vasile, anul II, la Facultatea de construcții; Petrescu Gheorghe, anul II, la Facultatea de construcții au fost depistați prin baruri și restaurante cu o ținută necorespunzătoare, fapt pentru care au fost chemați la organele de miliție și avertizați.

Pentru combaterea acestor stări de fapte și pentru prevenirea tuturor manifestărilor antisociale, organele de menținerea ordinii publice, cu sprijinul tuturor factorilor corespunzători și al cetățenilor cinștiți, vor fi prezenți și vor lua și pe viitor măsurile corespunzătoare împotriva celor care nu respectă legile în vigoare.

LEIA VALERIU

Locotenent de miliție

Acest S.O.S. îl dorim recepționat de către asociațiile studenților ai căror membri sînt cei citați în text. Și nu numai de către acestea...

Asemenea încălcări ale normelor de conviețuire socială sînt, prin gravitatea lor, în măsură să ne facă atenți pe fiecare dintre noi.

Să ne facă atenți nu numai pentru acum ci, mai ales, pentru... alte dăți.

F. S.

complexiada

Cintă, zeiță, minio ce-o prinse întregul complex studențesc De cînd, între ele, cămine vecine și prietene se tot războiesc Și cum al urii noian se-ntînse-ntre căminele 16 și 1, Ferestrele se scuturau, de parcă venise de peste oceane taifunul. Eroare! O, nu, n-ajunse încă furtuna cumplită-n complex: E Zeus, mărățul, ce stă în fereastră și scoate turbate răcnete din plex

În spatele lui, fioros, războinicul Apollo agită o spadă Dar nu se știe precis, duelează sau vrea mustața și barba să-și radă...

Hefaistos se chiorăște-n binoclu s-o vadă pe Hera în slip Dar pruncul Eros, din gelozie, își toarnă în pletele blonde, nisip Poseidon multînțeleptul observă terenul oștirii adverse Din Prazilia Hermes sosește cu-afaceri diverse... În tabăra de peste drum se fac pregătiri de bătaie: Ca primă muniție, se cară apă fierbinte din baie Pentru a fi aruncată în clipele grele pe geam În capul cotropitorilor, din al constructorilor neam. Dar iată cum, la un semn pe care Diana din fluier îl scoate, Eroicul Zeus se pierde, se clatină și cade pe spate. Tuși se agită în juru-i, care cu vin, care cu apă Și, într-un stîrșit, ca prin minune, din ghiarele morții îl scapă. Zeițele perseverază cu mijloace de intimidare Și se expun progresiv în fața ferestrei deschise în soare.

Căminul advers e șocat și strigăte groaznice scoate, Iar eroinele rid în neștire, cu ochiul își fac și-și dau coate Deodată, la 16 se lasă o liniște cam dubioasă — În lața căminului 1 stă Apollo cu sabia scoasă

Și priveghează atent la mișcarea perdelelor trase — Tare i-e teamă că se va-ntoarce din luptă cu mustățile rase.

La acest gînd, viteazul zeu din rărunchi se cutremură

Picioarele-l lasă și mina cu sabia tremură, tremură...

Astfel că rămîne perplex cînd vede c-apare din hol

Cu surle și trîmbițe, atoterăzbunătorul zeitelor stol.

În frunte e Hera, mărătaș și cruntă, cu coiful pe frunte

Urmată de restul, cu pletele-n vînt și cu fustele scurte.

Trec virtuosoarele, slabe-amindouă și roșii la păr —

Unde apar, ele aruncă-n bărbați al discordiei măr —

E Afrodita, fiica de spumă o necuprînselor mări

Și Palas-Atena, ce umbă prin crișme pe două cărări

Convoiu-l încheie Diana, superbă-n a ei infățîșare,

Întolită în piele de drac și la suflet cam de aceeași... culoare.

Și toate, precum implacabilul destin se îndreaptă

Spre Nufărul, unde a zeilor trupă, la cafă le așteaptă.

Așadar, după lungi tratative purtate pe ling-un pahar de nectar,

Adversarii pricep că, oricit ar vorbi, e-n zadar

Și că șanse de pace nu sînt între cele două cămine

Iar războiul dura-va o sesiune întregă, poate chiar și mai bine...

Și se-ntoarseră fiecare-amăriți pe la căminele lor

Meditînd cu tristețe că a trăi printre zei nu-i ușor.

ELENA PARPALA

ritmuri

narii, pe trasee care leagă între ele Facultatea de electrotehnică, Mecanică agricolă, Uzina electrică, Construcțiile și Chimia industrială și... invers. Aceasta, nu înseamnă însă că am fi scutiți de surprize; în Institutul politehnic există și alte echipe care valorifică din plin „avantajele” orarului.

(P. PUDACHE)

În holul Facultății de construcții a apărut pentru scurt timp un anunț cu următorul conținut: „Studentii Facultății de construcții care au părut lung și nu se vor tunde, vor fi retrogradați la Arhitectură”.

(L. Narcis)

ritmuri

Colaborare colegială între anii întâi „Stomatologie” și „Medicină generală” — seara cultural-distractivă organizată în sala clubului Institutului de medicină. Poezie, muzică, dans, momente vesele, totul cu fantezie și mult bun gust. Felicitări!

(TUDOR PETAN)

Cineclubul Institutului agronomic din Timișoara a terminat filmările unui documentar inspirat din viața și activitatea studenților agronomi desfășurată pe cîmpurile experimentale ale Stațiunii didactice a institutului.

Prezentat în premieră în sala Clubului, filmul s-a bucurat de

Soare... ozon... voie bună... Sau excursia organizată în Munții Retezat de secțiile Construcții civile și industriale, Căi ferate drumuri și poduri și Construcții hidrotehnice din cadrul Institutului politehnic... Sau o săptămână darnică în bucurii ale drumetiei... I. MATA

Autogospodărirea în cămin se poate urmări pe graficul de curătenie existent în holul fiecărui cămin al complexului.

La căminul I graficul a avut o evoluție curioasă: în semestrul I în hol era afișat un grafic la zi; în semestrul II — pînă nu de mult — era afișat... tot graficul din semestrul I. Acum situația s-a „rezolvat”: nu mai există nici un grafic, poate și spre surprinderea Comitetului de cămin.

(L. Narcis)

Desele cărări, făcute după principiul distanței celei mai scurte între două puncte, prin spațiile verzi ale complexului au fost săpate odată cu venirea primăverii.

Datorită insistenței unor studenți de a călca... pe vechile cărări (vorba cîntecului), acestea tind să devină... autostrăzi.

(L. Crișan)

În timpul a două ore de muncă patriotică lângă stadionul „Mai”, studenții anului IIB ai Facultății de chimie industrială au nivelat o porțiune de teren, treabă pe care buldozerul din apropiere, nevoit să se oprească la venirea lor, ar fi putut-o face în zece minute.

De ce simplu, cînd se poate face complicat...

(TUDOR PETAN)

Se studiază posibilitatea organizării în această primăvară a unor originale concursuri de... marș pe echipe. Primul înscriși (anul II C.E., Facultatea de electrotehnică) posedă o formație puternică omogenă, care încă de la începutul semestrului se antrenează în grup, în funcție de repartizarea sălilor pentru cursuri și semi-

din fuga pixului

Reșița

Mai întâi sînt munții. Jur împrejur, munții. Și munții aceia te fac să înțelegi de unde își ia tăria oțelul Reșiței.

Dar, cînd poposești pentru prima oară în Reșița simți mai mult ca oriunde sentimentul propriei înfringeri. Înălțimile te copleșesc. zgomotele îți iau auzul, imensitatea unor întinderi diforme îți retează orizontul.

Privită, așa, Reșița pare o lume dezlănțuită, o lume stăpînită de puteri nevăzute.

Însă chiar dacă stai numai o zi, chiar dacă nu ai timp să vezi și să înțelegi totul și încă te simți tentat să-l pătrunzi tainele.

Noi știam doar că, acolo, printre alcătuirile acelea gigantice se află el, colegii noștri de la Institutul de subingineri...

De unde să începem? Pe cine să alegem? Care să fie prima întrebare?

Sînt mulți. Sînt foarte multe nume. Cîteva. Marcel Alexandru, Doina Mircea, Ioan Dincă...

— Ajutați-ne să vă cunoaștem...

— E simplu. Spre deosebire de alte institute, noi avem avantajul că partea „demonstrativă” ne este redată la scara de 1/1, că desfășurarea procesului de învățămînt se efectuează în locurile în care, de fapt, vom lucra. Sîntem, pe rînd, muncitorii, ajutorii de șefi de echipă, ajutorii de maistru, subinginerii...

binemeritate aprecieri din partea celor a căror activitate a constituit obiectul scenariului.

Pentru tema aleasă cit și pentru nivelul calitativ al peliculei se cuvin adresate cuvinte de laudă animatorului cineclubului agronomilor, tînărul cineast amator Silviu Jieman cit și studenților Florea Dondea și Reinhardt Wagner.

(L. Edith)

La faza pe institut a concursului Dezvoltarea agriculturii României în anii construcției socialismului au participat primele două echipe cîștigătoare de la facultățile de agronomie, medicină veterinară, zootehnie și Secția de economie agrară a Facultății de agronomie. Locul întâi l-a ocupat echipa anului III agronomie formată din studenții Ioan Tătaru, Aurel Dume și Ioan Burciu, pe locul II, echipa anului III economie agrară, iar pe locul III, echipa anului IV agronomie.

Echipa clasată pe locul întâi va participa la faza pe țară care se va desfășura la Institutul agronomic din Timișoara, în zilele de 20—21 aprilie.

R. PALICICA

ritmuri

Însemnări

Pentru cei peste două sute de studenți ai Secției de arhitectură a Institutului politehnic din Timișoara verbul „a construi” este vis și adevăr, este un atribut deopotrivă al prezentului ca și al viitorului. Știm, asemeni oricărui început, drumul pe care au pornit anevoios. Dar seriozitatea și perseverența, pasiunea dovedită de colegii noștri arhitecți, sînt garanții certe ale unor viitoare reușite.

Ne convingem încă o dată de exactitatea acestor afirmații citind însemnările studentului Andrei Gubovici, gîndurile sale despre colegii săi, despre dascălii săi, despre școala sa. Proiectele ca și examenele sînt teste prin care se verifică seriozitatea pregătirii noastre. În cei trei ani de studii se realizează proiecte cu tematică variată, cu funcțiuni specifice, fiecare ridicînd probleme interesante de rezolvat, prin legătura lor cu actualitatea în construcții cu cerințele funcționale și estetice.

Includerea în programa analitică a problemelor și cerințelor de strictă aplicabilitate oferă o cunoaștere nemijlocită a ceea ce, în decisivul contact cu producția, va trebui să știm.

arhitecții

Alte prima perioadă cit și practica a doua converg către realizarea unor definiții experiențe formatoare. Concepută ca o acumulare de noi cunoștințe teoretice în proiectare, practica a doua efectuată la Institutul de proiectări Timișoara și pe șantierul Atelierului școală (unde s-a lucrat pe timpul practicii de vară) au sporit posibilitatea verificării pe șantier a cunoștințelor însușite.

În acest an temele de proiectare s-au axat pe ideea locuinței în mediul rural și suburban, proiectele realizate constituind materialul unui catalog tip care se va pune la dispoziția populației.

Cu un an în urmă studenții au realizat releveul unor vechi și interesante construcții cu caracter popular din zona Munților Apuseni, construcții declarate monumente de arhitectură.

O altă contribuție a studenților o constituie realizarea unui program de relevu asupra unor obiective din cartierul Circumvalațiunii IV, sau decorarea și întreaga amenajare a clubului Facultății de mecanică.

De curînd s-a predat un studiu de reamenajare a Pieței „Nicolae Bălcescu” a cărui realizare a necesitat documentare cu caracter economic, demografic precum și studiul cerințelor legate de un anumit standard de viață.

Tematicile proiectelor scurte sau a schițelor sînt astfel concepute încît să ne antreneze în probleme de realizare imediată, sau de reamenajare a unor locuri cunoscute.

În tot ce am realizat ne-am bucurat de ajutorul prețios al profesorilor noștri arhitecți cu o îndelungată practică și o bogată experiență, cu realizări cunoscute și admirate astăzi în Timișoara sau în alte orașe.

Numele tovarășului prof. arhitect Haralambie Cocheci, căruii toți studenții Secției de arhitectură îi urează — La mulți ani — cu ocazia împlinirii a cincizeci de ani, al tovarășilor profesori arhitecți Fakelman Ioan, Gavra Sorin, Cristea Miloș, vor fi legate întotdeauna de realizările noastre

În anul care a trecut, prima promoție de arhitecți conductori a pășit în producție. La locul de muncă unde au fost repartizați, ei fac cinste secției noastre prin buna lor pregătire și prin înalta conștiință profesională pe care și-au format-o. Colegii care urmează anul IV la Facultatea de arhitectură și urbanism „Ion Mincu” din București, continuă cu succes stilul de lucru și tradiția deja formată a secției de arhitectură din Timișoara.

Obişnuim ca la sfîrșitul fiecărui an, în cinstea Zilei Republicii să organizăm o expoziție cu cele mai bune realizări ale noastre.

Ne facem o plăcere din a vă invita ca, la sfîrșitul acestui an, să vizitați expoziția noastră, pentru a vă convinge că răspunderile noastre au fost împlinite cu bun rod.

ANDREI GUBOVICI

ȘTEFAN PETRUȚA

țimișoara universitară la cota anului xxx

iată, sub cupola de lumini...

Aș fi putut să-mi încep însemnările despre noul Spital județean, folosindu-mă de câteva fraze în care să întrebunțez toate sinonimele mărețului.

Aș fi putut să spun că Spitalul clinic județean constituie un nou edificiu al să-

zintă pentru învățămîntul medical țimișorean o bază ideală pentru partea aplicativă a procesului de formare a viitorului medic.

Știam toate acestea și poate de aceea țineam să primesc confirmări din partea

nătății care se încadrează impunător în eforturile actuale de perfecționare a asistenței medicale de modernizare urbanistică și arhitecturală a orașului nostru.

Sau, aș fi putut ca, prin câteva cuvinte, să creez imaginea adevărat grandioasă a spitalului.

unor „beneficiari”.

Vasile Mureșan, anul IV, medicină generală :

„Spitalul ne oferă condiții net superioare clinicilor în care am efectuat pînă acum stagiile de practică. E vorba nu numai de „modernul” existent în totul, ci

Aș fi putut dar, am preferat să las în seama fotoreporterului „transcrierea” imaginilor mulțumindu-mă doar să le completez cu cele ce urmează.

Nu poți descrie semnificativ atmosfera unui spital modern decît cercetînd cu privirea și medînd, întrebîndu-te și răspunzîndu-ți

Știam că prin concepția sa, prin felul în care este organizat, prin clinicile care își desfășoară aici activitatea și mai ales, prin baza materială spitalul repre-

mai ales de aparatura necesară explorărilor paraclinice.

Nicolae P., anul IV medicină generală : „Ambianța existentă în spital, condițiile create, au influență favorabilă nu numai asupra noastră ci și a pacienților. Sînt mai încrezători în noi știind că reușita eforturilor noastre este asigurată și de gradul înalt de dotare a spitalului”.

Doctor Aurel Mogoșean, medic primar, șeful Clinicii de terapie intensivă :

„Secția pe care o conduc funcționează

cu maximum de capacitate”.

(Mi-am notat. Săli de preneștezie, și anestezie, complex pentru transfuzii sanguine, instalații, aparate. Importanța deciziei aici, riscurile, responsabilitățile ivite pe parcurs față de fiecare viață sînt maxime !).

Acum, în timp ce îmi transcriu însemnările, mi-am amintit că la despărțire, fotoreporterul își exprimase nemulțumirea de a nu fi „asistat” la nici o operație.

rirea operației din exterior.

Gesturile celor din sala cu aparatură adecvată unor operații de amploare îți trezește respect pentru îndeminarea chirurgului, omului căruia îi încredințezi viața atunci cînd nimeni altul nu ți-o poate salva.

Iată, sub cupola de lumini, mîini care îmi par cunoscute. Într-adevăr ieri coleg de facultate, azi, intern. Nu știu ale cui sînt. Poate cel care încearcă acum să

Dar, semnătura acestor rînduri l-a liniștit, redîndu-i conținutul fișei de documentare transcrisă mai jos

Din cele 14 săli de operație, patru prezintă vizoare care permit studenților urmă-

dezlege semnele încrucișate ale unei profesii atît de exigente este Avram Jecu sau Florin Miclea sau...

ANA BERCEA

Salonul studentesc de artă plastică

Gindit ca un omagiu adus aniversării a treizeci de ani de la Eliberarea Patriei, salonul studentesc de artă plastică al Casei de cultură a studenților din Timișoara, precum și, seria de expoziții similare din cadrul Clubului studentesc al Universității sint rezultatul unei activități creatoare fervente al cărui nucleu îl

constituie în primul rind studenții Facultății de desen. Faptul în sine cuprinde o inițiativă studentescă pornită de la dezideratul major al actului de cultură, de la responsabilitatea socială a creației artistice. Evidențele expozițiilor personale sau de grup țintesc spre o zonalitate artistico-plastică definită prin efortul valoric, prin voința de profesionalizare a preocupărilor.

În Clubul Universității expune și Maria Jampon lucrări de grafică și pictură, caracterizate prin calitățile cromatice ale detaliului imaginistic. Trimiterile referențiale pe care le face către sculptura în metal sudat împrumută monotipurilor expuse monumentalitate, forță de exprimare, stabilitate. Esența tehnică a formelor propuse stă sub semnul universului citadin încărcat de ritmicitate industrială, de tensiunea vieții cotidiene. Lucrările Mariei Jampon lasă ghicit imperativul din care s-au născut, un imperativ alcătuit din urmărirea perseverentă a unor probleme de actualitate artistică.

Activitatea salonului studentesc de artă plastică al Casei de cultură a studenților a fost începută prin deschiderea expoziției studentului Nicolae Trutză despre ale cărei lucrări am vorbit în numărul trecut al revistei noastre.

Participarea expozițională conjugată a studentelor Viorica Abraham și Paula Köttinger s-a remarcat printr-o ținută artistică convingătoare. Preferințele către care se îndreaptă Viorica Abraham vizează plurivocitatea imaginistică construită pe stabilitatea relațiilor de formă și culoare ale unui geometrism familiar ca actualitate și în același timp valabil prin conținutul emoțional comunicat. Discursul plastic difuzează o tensiune destul de severă, cheamă la ordine o structură reprezentatională redusă dar solicitată la nivele de exprimare verificabile. Paula Köttinger face bănuț un mod de structurare plastică deschis către proliferarea formei. Imaginile evocator-analitice își caută causalitatea în exuberanța formelor și simțite în unitatea lor de ansamblu se realizează în euritmii ale unui univers afectiv de esență poetică. Acuarelele, în felul în care sint folosite ca tehnică, posedă o acuratețe proprie stampelor japoneze. Transparențele culorii sint cultivate până la imprezibil. Există o libertate de acționare a formei dar care ascunde întotdeauna gestul strunii din care se dezvoltă.

Expoziția care a urmat a reunit lucrări în ulei ale lui Sima Preda și sculpturi în lemn lucrate de Alexandru Raita. Sufletul expozițional pe care îl au lucrările lui Sima Preda ține de simultaneism. Este prezentă o decantare a desenului și încărcarea lui cu atribute aparținând culorii. Frinturi de linie curbă sint organizate într-un flux dinamic la care se adaugă valențele unor raporturi de culoare deosebit de sensibile. Mutațiile suferite de linia curbă către suprafața de culoare alcătuiesc un grafism de ordin tasist dar care suportă intervențiile

raționalității specifice a actului creator. Tablourile sint unități caleidoscopice care transcriu stări sufletești de un optimism convingător. Sculpturile evocă o spațialitate arhaică pe care Alexandru Raita o valorifică la tensiunea specifică artisticului contemporan.

Elemente ale unei civilizații a lemnului sint valorificate în forme spațiale de mare putere evocatoare. Raporturile de formă și spațiu amintesc o spiritualitate mioritică, o atitudine în fața realității în egală măsură nostalgică și nu lipsită de mister. Pot fi citate câteva lucrări „Cocoșul”, „Zburătorul”, care prin modul lor de existență artistică par substitute obiectuale ale universului poetic blagian.

Expoziția Elena Vit și Dimitrie Păcurariu surprinde prin unitatea de ansamblu pe care o posedă. Cei doi expozanți propun maniere artistice foarte apropiate, de structură divizioniste. Constructivul imaginistic subsumează o serie de speculații printre care cele mai frecvente sint caleidoscopul cromatic și mozaicarea suprafeței. Modalitatea concretistică a culorii străbate o traiectorie subînțeleasă de la prevalența coloristică până la rezolvările tonale întotdeauna dorite lirice. Expoziția traduce în fapt o perseverență care a demonstrat că poate atinge un nivel artistic capabil să rezerve surprize plăcute.

În sala „Lyra” a Casei de cultură a municipiului Timișoara expun lucrări de pictură Viorel Poiată și Rudolph Kuttesch. Primul se definește prin predilecția către expresie, către instaurarea atmosferei. Subiectul prezentat aproape obsesiv este omul în care copilăria își continuă existența, fapt care îi conferă inocența tradusă până și în exprimarea picturală. Copilăria însă nu mai poate exista în toată plenitudinea ei la o vîrstă cînd gestul poate doar împrumuta un fapt sau altul al memoriei afective. Lentila mată prin care sintem invitați să privim nu este una cenușie ci sensibilizată de vecinătatea umorului, de prezența unei autoironii bine dozată spiritual. Rudolph Kuttesch încearcă o modalitate confesională tradusă la nivel de imagine prin izbucniri coloristice, printr-o bucurie a culorii abia stăpînită. Exaltarea care se face simțită este însă subordonată unui gust nedezmîniț. Calitățile picturale afirmate nu rămîn în afara unui posibil control impus de necesitățile demersului plastic.

Prezentările făcute țin să definească potențele creative de care dispun tinerii artiști studenți cu care publicul timișorean a luat contact în sălile de expoziții. Ei aparțin unui mediu de referință care nu ține de o generație anume ci de o tradiție pe care climatul studentesc timișorean a instărit-o și care se prezintă de la sine ca fiind în egală măsură raportată axiologic și actual.

ION IOVAN

În exploatarea trecutului celui mai îndepărtat, istoria muzicii înfilnește adesea un zid al tăcerii. Munca cercetătorilor în domeniul muzicii este mult mai dificilă decît aceea a cercetătorilor de pe tărîmul celorlalte arte. Dacă în domeniul artelor plastice există posibilitatea de a studia operele de artă, vestigiile concrete ale trecutului, pentru muzică această înlesnire nu există.

Tenebrosul domeniu al necunoscutului, era secolelor fără voce încetează o dată cu apariția relațiilor de producție sclavagiste, în condițiile primelor state despotice sclavagiste ale Orientului Antic. În societatea împărțită în clase, muzica nu putea fi aceeași pentru toți: a început o diferențiere a artei muzicale — în muzica stăpînitorilor de sclavi și cea a oamenilor din popor. În această perioadă au apărut școli de dans clasic, legate indisolubil de muzică; se construiesc sisteme de teorie muzicală, se inventează o notație muzicală; își fac apariția noțiuni teoretice specifice muzicii ca: melodie, construcție muzicală, mod, ritm, etc. Aceste prime realizări importante ale culturii muzicale a popoarelor Orientului Antic au fost în mare măsură folosite de greci și au devenit una din temeliiile culturii antice eline și a celei medievale.

Condițiile naturale deosebite și împrejurările istorice favorabile duc la formarea unui puternic stat sclavagist la sfîrșitul mileniului al IV-lea î.n.e de-a lungul văii Nilului, una din cele mai vechi centre de artă ale antichității Egiptului.

Cu toate că în Egiptul Antic lipsea o scriere muzicală, putem afirma cu certitudine că aici s-a dez-

voltat o creație muzicală înfloritoare. Texte rituale descriau ceremonii însoțite de sunetul instrumentelor, menționează o serie de muzicieni profesioniști care-și desfășurau activitatea pe lângă temple.

meritul de a strînge laolaltă mase de oameni simpli, care trăiau fiecare act al spectacolului.

Cultura muzicală a fenicienilor, a siriienilor și a celorlalte popoare din bazinul Mediteranei a fost serios

muzica la popoarele orientului antic(1)

Pe pereții mormintelor faraonilor sint zugrăvite festivități și banchete de la care nu lipsea acompaniamentul muzical și în fine, săpăturile arheologice au scos la iveală instrumente muzicale de o mare valoare: luthul, cimbale, diferite tamburine, flautul, harpa. Marea severitate și solemnitate a muzicii de curte și de cult sint conforme cu caracterul precis, geometric, oarecum rigid al arhitecturii și a sculpturii egiptene. Pentru cultura muzicală a Egiptului Antic, ca și pentru alte vechi civilizații orientale, a fost caracteristică strînsa legătură a muzicii cu poezia și dansul. De aici își trag izvoarele dramele — mistere ale vechilor egipteni, pe baza ritualurilor în onoarea zeului soarelui Osiris.

„Patimile” lui Osiris, iar apoi misterele în onoarea zeiței Isis, aveau

influențată de cea egipteană.

Cu toată orînduirea despotică din trecut, una din cele mai originale și înfloritoare civilizații, care a înfăptuit realizări de seamă în domeniul literaturii și al artei, inclusiv al artei muzicale, a fost cea chineză; s-au păstrat multe aprecieri juste ale savanților și filozofilor chinezi din antichitate, în legătură cu esența muzicii, cu profundul ei conținut ideologic și imensul ei rol social. O concepție diferită, o teorie a muzicii foarte dezvoltată, o notație muzicală particulară, instrumente specifice naționale, au generat o artă deosebită de cea a Occidentului, artă ale cărei caracteristici s-au păstrat pînă în zilele noastre în teatrul tradițional.

Cea mai mare parte a ceremoniilor religioase erau celebrate la

date fixe: solstițiul de iarnă era consacrat Cerului, iar solstițiul de vară — Pămîntului. Programul ritualurilor de curte și de cult consta în cîntece și imnuri acompaniate orchestral, numere de dans și pantomime însoțite de muzică instrumentală și vocală.

Convenționalismului și solemnității artificiale a muzicii de la curțile împăraților i se opune muzica populară chineză, însuflețită de năzuința poporului către sublim, de aspirația lui de secole către libertate, către un viitor fericit.

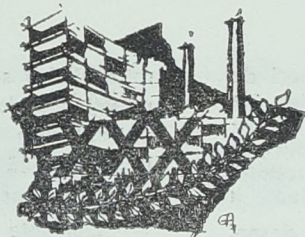
Cel mai vechi monument al creației de cîntece populare chineze, e clasică „Carte a cîntecelor”, ale cărei minunate imagini îmbrățișează toate aspectele vieții populare. Una din cele mai importante particularități ale muzicii chineze e unitatea indisolubilă dintre textul poetic și muzică, gest și joc. Astfel melodiile chineze au o melodică și o ritmică foarte bogată și variată și nu-și desfășoară întreaga forță emoțională în execuția lor de sine stătătoare, ci în contact cu alte genuri de artă temporale sau în condițiile unei execuții teatralizate.

Cîntecele chineze, suplețea și sensibilitatea lor trezesc senzații intime și vagi, de o profunzime fără limite, transparențele și nuanțele ei împlinite se împletesc sporind treptat, pentru a ne cuceri în cele din urmă pe deplin.

Muzica stranie, caldă, subtilă a poporului chinez, reflectă armonia naturii și confirmă concepția filozofilor antici chinezi și anume că, „principiul muzical stă la baza legilor universului și le dirijează”.

IOANA ROBU

primăveri

În pamele-i tremurinde, bătrînul aduna cu migală nisipul ornicele străvechi, apoi zimbînd de o mulțumire ascunsă, își răsîra degetele în vîntul primăverilor trăite. Era de mult acolo, iar marea învățase să-i deslușească gîndurile albe de timp, a-runcînd curcubeie prelungi spre tărîmul său singuratic.

Trecuse mulți ani de cînd năprasnice furtuni brăzdaseră tărîmul bătrînului. Adeseori nisipul se-nvulburase-n pinze de flăcări și umbre, dansînd sinuos spre cea mai fecundă poveste. Pe fiecare creastă de val mileniale purtaseră ecouri de crai și voievozi cu zăngănit de buciurn și de sulți, infipte-adînc în brațe de statui. Dar răsăritul acesta de pe urmă, pulsa în muguraticele vîrste ale bătrînului, iar clipele se regăseau semețe pe fiecare filă de-mpîlniri.

Coamele minjilor înzăpeziți, fluturînd pe ultimile zdrențe de beznă, se preschimbau în bulgări de lut, purtați de fiii pămîntului în buzunarele sumanelor.

Tot pe-atunci, voinicul se tot scărpină pe frunte, își întindea curbura Carpaților, și se gîndea că n-ar strica puțină piine și sare pentru harnicele făpturi ce-i împodobeau pletele, primîndu-l cu apă vie. Și tot gîndindu-se la năstrușnicul Greuceanu și la prichiciul vetrei cel humuit, unde nu mi-l prinse odată pe zmeu și-l viri în glie pînă hăt departe, de nu mai rămăsese decît capul dintr-insul, de făcură oamenii 30 de coarne la plug, să samene frunze din stejarul lui Ștefan și floare din teiul lui Mihail. Atunci, pe dată prinse să crească și să se zămislească Feți Frumoși și Ilene Cosinzene cu părul bălai, de umplură glia, iar țărîna se strînsese-n mușuroaie și mușuroaiele se făcură 30 de izvoare cu apă bună de băut, în care se albiră cămeșile și țării.

Din cînd în cînd stă voinicul și-aruncă cite-o privire peste grădina cu mere de aur și tare se mai bucură că s-au copt poamele numai în 30 de zile și se gîndește că, nu peste mult timp, vor crește alte poame și mai făloase.

IONEL MATALE

cunoașterea iubirii

Se așternea privirea ta peste cetate
intr-o nestăpînită înflorire de copaci
gonit din sud vîzduhul
prin suflet cotropea
dar nu aveam destulă umbră
spre-a mîrgini plecările din jur
și nu eram prea sigur pentru veghe
nici printre ciocirlii
și nu erai
privirea ta era amurg și vînt
și trupul luneca din violet

prezența iubirii

primăvara mă atingi
ca o innoptare de sunete
și-s întîmplat anume
spre-a te chema la margini

cu palmele trecînd întunecimi
în mai aproape
cînd marginile cad
începe dans tîrziu
și sărbătorim cetățile rupestre
iar uneori schimbăm pereții cu
bizoni opuși

Central University Library Cluj

strada

Mai tîrziu cînd m-am întors dintr-o călătorie ploaia în oraș și mult timp nici nu s-a oprit ploaia, se ridicau aburi albi deasupra băilor, fabricilor și nu făceau nici un zgomot pașii pe iarba gălbuie, doar pe celălalt mal fluiera cineva și lipea cineva afișe colorate pentru vreun spectacol, de stilul de la intrarea parcului, ciini galbeni fără stăpîn miroseau zidurile pivnițelor și cîțiva copii se jucau în băltoacele de apă din fața școlii, din spatele bisericii de cărămidă în jurul căreia creșteau copaci, toamna mai galbeni chiar decît casele din jur prin ale căror curți întunecoase și coridoare strîmte puteai ajunge pe strada unde trecea tramvaiul, era acolo și magazinul unde lucra mama lutei pe unde ne plăcea să trecem mai ales la începutul toamnei cînd dimineața oamenii scoteau aburi pe gură în stația de tramvai dar înspre prînz se făcea mult mai cald și după masa mergeam pe jos pînă la lulia care locuia în apropierea ecluzelor. Era o peluză în fața caselor pînă la drum, se jucau copiii din vecini printre salcîmi iar în gangul de sub poartă erau cuiburi de rîndunele în colțurile tavanului ca la un bătrîn dentist prieten cu bunicul la care mă duceau pe niște străzi întortocheate într-un cartier vechi în care n-am mai fost de atunci și-n curte avea boschete frumos tunse și trandafiri, venea lumină caldă pe geamul dinspre grădină unde florile erau încă umede, mergeam apoi acasă cu tramvaiul care era roșu, pe atunci și avea peron deschis, pînă ajungeam în dreptul turnului de apă acoperit cu iederă și lingă care-n nopțile de vară creștea peste acoperișuri o lună mare și galbenă.

În călătoria asta am umblat într-o zi printr-o pădure mare, părea că e aproape primăvară și-mi închipuiam căi frumoși printre trunchiuri. Iubitul meu trist rămăsese departe în camera lui unde rareori deschidea o cutie în care se privea cînd era singur și as-

culta muzică și mi-l închipuiam pe o pojiște șezînd și fumînd, s-a făcut frig mai tîrziu și am plecat.

Treceau camioane toamna pe drumul dinspre iazuri și ciorile înegreau cerul pînă departe înspre cîmpuri ca-ntr-o seară cînd am fost în cealaltă parte a orașului într-un cartier liniștit unde locuiau și bunicii înainte; la capătul unei străzi era un cimitir în centru. Era tîrziu deja cînd am ajuns atunci între lanurile de porumb și grădinile de zarzavaturi, era la capătul verii și ciinii lătrau la gardul curților, se întorceau ciorile dinspre cîmpuri și aerul tremura, mult timp au zburat atunci ciorile înspre cuiburile din virful platanilor din jurul catedralei, se auziră din nou zgomotele orașului în liniștea de după plecarea lor și cîntecul pe care-l fluiera înceț iubitul meu printre macii pe care i-am cules cînd primisem prima mea rochie de mătase și bunicul m-a dus duminică dimineața la plimbare pe cîmp și era mîndru de mine ca atunci cînd luam premiu la sfîrșitul anului și el putea să se laude vechilor lui prieteni pe care-i întîlnea în fiecare duminică dimineața în piața din fața vechii primării înainte de prînz după care mergea la meci deși bunicul îl iubea de fapt pe fratele meu pe care mergea să-l vadă cînd era vreun concurs pînă sus la debarcader unde mai erau citeva șleपुरi și un vapor pentru excursioniști, fratele meu era deosebit de frumos, de înalț și de puternic, el și bunicul erau mai înalți cu un cap aproape decît ceilalți oameni chiar și decît tata, iar bunicul era aproape la fel de tînăr și de frumos ca fratele meu. Lulia mă ducea apoi de-alungul pîriului care se vărsa cu zgomot de pe un postament de beton în apa din fața ecluzelor, pîriul trecea mai sus

martie

Mă mir că, în aceste zile, oamenii trec ca de obicei unii pe lângă alții pe stradă grăbiți, indiferenți, absenți sau preocupăți, adînciți fiecare în gîndurile lui. Mă mir că nu se salută, că nu-și zîmbesc, că nu se îmbrățișează.

Dacă aș fi bărbat, aș umbla cu brațele pline de flori și aș dăruia fiecărei femei, fiecărui copil buchete de prospețime.

Dacă aș fi femeie, aș dăruia fiecărui bărbat frumusețea zîmbetului, lumina privirii; aș bucura fiecare copil cu o mîngiere; m-aș învălui în azuriul vîzduhului și m-aș dăruia cu frenezie străzii - ofrandă de gingășie primăverii.

Dacă aș fi copil, aș lumina toate frunțile cu candoarea mirării de lume și aș coborî, cu risul zglobiu, stelele printre oameni.

Dacă aș fi soare, aș aduna la un loc, fluvii și păduri, păsări și oameni trecîndu-i prin golul fără margini a lunii i-aș scâlta orbitor într-o ploaie de raie pînă cînd simțurile li s-ar aprinde unul de la celălalt.

Dacă aș fi lună, mi-aș strînge cohorta de stele și aș umple universul cu un cîntec al urcușului nesfîrșit.

Dacă aș avea suprema putere, aș uni într-un mînunchi imens toate miinile universului și le-aș acoperi de nimbul luminii care se numește a trăi, a-ți umple ochii de culoare și sufletul de adevăr.

Dar, ce păcat, nu sînt nici bărbat, nici femeie, nici copil, nici soare, nici lună și nici supremă putere. Sînt doar un plop din margine de stradă, alintat de ploaie și biciuit de vînt, iar azi, cînd îmi simt mugurii foșnitori, însetați de lumină, oamenii trec pe lîncă mine indiferenți, străini, grăbindu-se teribil spre ziua de miine.

prin pl... de
înalte...
grădin...
iriși g...
ginea...
Sub...
podul...
spre p...
ștrand...
Era g...
plimb...
și nu...
era în...
de șnu...
de-n f...
cu vop...
re al p...

unui ș...
Unec...
prin o...
aburi...
burie...
n-au...
dintre...
șii. M...
cel m...
dinspre...
din, ac...
case ir...

Iovan

captea
pirii

...meu cum aluneci
...reasta deschisă
...ou și apărut cobai
...neric
...se părea
...foarte aproape
...pai
...bastră linia albastră
...meu plop
...ști că era noapte
...ceram cu brațul
...minez, să te trezesc
...câtre fereastră
...bastră linia albastră
...meu plop

ermanența
pirii

...ntimplă altceva peste cetate
...ind clipele de dragoste

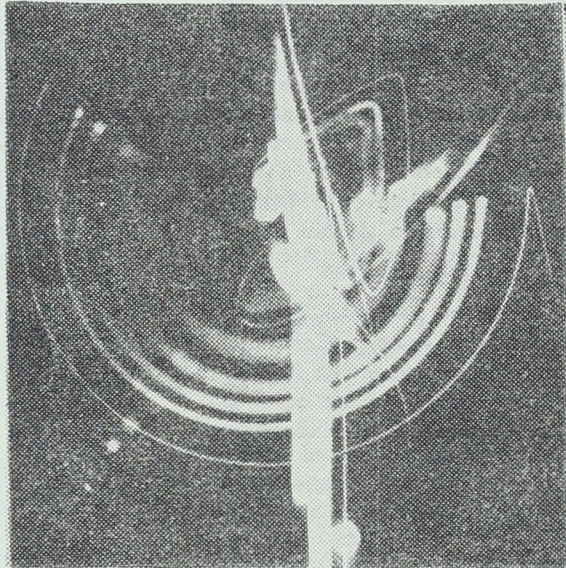
ncipală

...destul de
...ce aveau
...creștea
...de pe mar-
...ploase. Sub
...ea pină-n
...era un

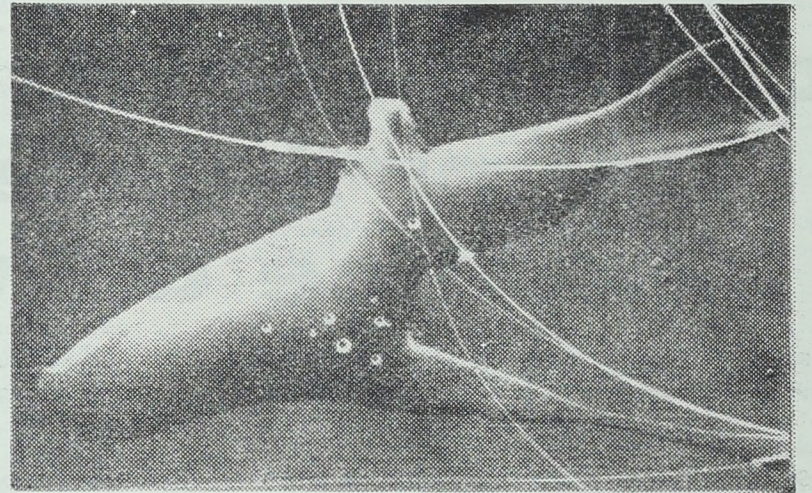
...când m-am
...era albicios
...restaurantul
...spinzurat
...cabine un-
...câteva bănci
...câinele ma-
...de-alungul

...mă plimb
...or se ridică
...o ceață al-
...lunci, când
...și-n țarba
...infundă pa-
...acasă pe
...la podul
...de piatră
...mărginit de
...seara când

se-ntorc cu fiecare răsărit
și-apus de soare
și spun unsprezece
ce sărbătoare primăvara
parcă bizoni ar arde
nu dragostea
puțina depărtare
e ușor să fim recunoscuți

printre copaci
dar se-ntimplă altceva peste cetate
ca și când n-ai mai dori
să spun
doisprezece treisprezece

mulțumesc, dar...

O muzică angelică inundă camera. Radu deschise ochii. Apasă pe un buton și muzica încetă. Privirea îi alunecă pe ceasul-calendrar electronic. Tresări. Cadrul indică 8 martie, ora 8 10 minute și 30 de secunde.

— Tiii!!! exclamă Radu. Trebuie să mă achit de obligațiile care revin din cele mai vechi timpuri în această zi, bărbăților.

Sări din pat. Electrovibrorobotul îi făcu gimnastica de înviorare, apoi se îndreaptă spre discoplanul care-l așteaptă docil pe balcon. Pilotul automat decolă lin, fără zgomot și se-nca-dră pe un culoar liber. Mii de discoplane își încruciau traiectoriile în cea mai mare liniște și securitate.

Pe cerul auriu apăreau la intervale regulate diferite reclame publicitare. Una scrisă, parcă cu litere de foc, îi atrase atenția.

„Vizitați magazinul nostru. Magazinul „Un milion și încă unu de produse” vă satisface gusturile. Magazinul nostru este cel mai modern. Apelați cu încredere la serviciile noastre Magazinul 1.000.001 de produse”.

Am să-l vizitez, gândi Radu și discoplanul își fixă traiectoria spre magazin.

Căuta un loc de parcare. Ateriză.

Superascensorul îl duse pe Radu în holul de primire.

— Bine ați venit la noi, domnule Scu! îi primi cu deosebită cordialitate un ins scund, cu alură sportivă. Sint președintele conducător al complexului magazional „Un milion și încă unu de produse”. La noi...

— Domnule președinte — îl întrerupse Radu — aș avea două întrebări.

— Știu! Știu! — rise președintele. — Vreți să mă-ntrebați de unde vă cunoaștem numele.

Vedeți cutiuța aceea la intrare. Ei bine, acea cutiuță „a citit” numele dumneavoastră din fișa personală. Ultimele cucceriri ale științei și tehnicii sint folosite în magazinul nostru, care s-a deschis ieri.

Asta ați vrut să știți, nu-i așa?

— Da, da, spuse Radu, din ce în ce mai surprins.

— Dacă doriți — continuă volubilul președinte, instalați-vă în acest scaun mobil și veți putea vizita întreg complexul în câteva minute, sau poate vreți să aruncați doar o privire prin sistemul de stereoviziune.

— Aș prefera stereoviziunea, se decise Radu.

Pe peretele încăperii unde se aflau apărură pe rînd toate secțiile supercomplexului. Radu privea în tăcere. Vizitarea complexului, prin intermediul stereovizorului, luă sfîrșit după câteva minute.

— Domnule președinte, aș vrea...

— Da, știm. Ați dori să luați un minidiscobus de două locuri, un minieletronobot universal, un buchet de flori marțiene și o felicitare sonoră cu următorul text:

„Draga mea, îți urez fericire și mult noroc. Te iubesc. Radu”.

Radu se sculă din fotoliul unde șezuse:

— Mulțumesc, dar...

— ...de unde am știut? V-am spus că magazinul nostru e dotat cu ultimele noutăți ale științei și tehnicii. Prin biocurenți aflăm dorințele cumpărătorilor noștri. De altfel, trebuie să vă informez că totul a fost împachetat și expediat acasă, prin ula trapezică tubulară, soției dumneavoastră. A fost foarte fericită.

Radu deschise gura, dar nu scoase nici un sunet. Căzu sfîrșit în fotoliul de unde se sculase adineaori.

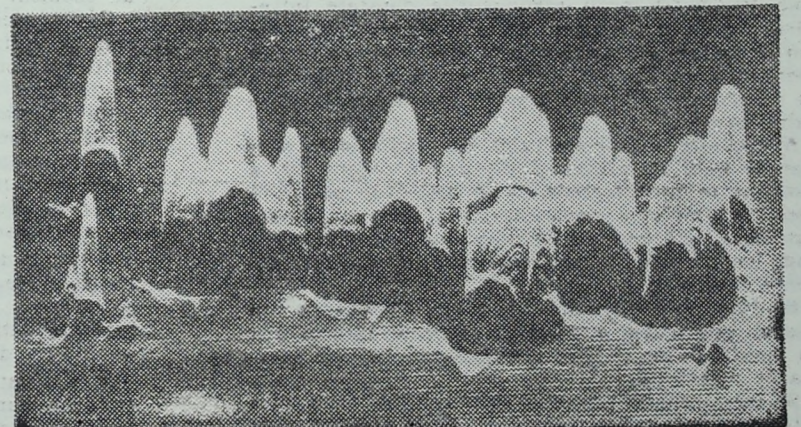
— Bine, dar... îngină cu voce stinsă, dar nu le-am luat pentru soția mea.

IVAN ROSENBAUM

tunci când mergeam cu Lulia pe străzile de lângă riu erau multe zile senine când în fața strandului în dosul șirului de plopi care mărgineau șoseaua era un șanț adînc pe care l-au astupat mai tîrziu când s-a făcut canalizarea iar dincolo de gardul de sîrmă creștea tufișuri cu flori galbene și roz primăvara care se aplecau peste șanț seara cînd trecînd pe lângă case puteam auzi primele cîntece ale Beatlesilor la geamuri unde aparatele de radio erau puse prea tare, tufișuri galbene care-nfloreau și-n grădinile caselor cartierului de dincolo de gară trecînd podul deasupra semafoarelor palide în lumina aceluia cartier prin care Luliei nu-i plăcea în mod deosebit să umble și mult mai tîrziu puteam să-mi amintesc destul de bine ce-mi povestea pe drumurile acelea mai ales în ultimul timp cînd mergeam pe strada dintre sinagoga cea mare și școala din spațele pieții, pe unde rareori treceau oameni deși era destul de aproape de centru, toate casele aveau o nuanță galbenă poate doar pentru că era după masă tîrziu sau seară ca-n timpul tuturor plimbărilor noastre de altfel, și nici nu-mi aminteam de vreo dimineață de-atunci.

Cînd se-ntuneca se strecurau pisici mari în grădină venind dinspre turnul de apă, săreau gardul și se ascundeau printre boschete iar cînd lăsam din greșală geamurile de la pod deschise intrau și acolo și se plimbu prin geamantanele vechi și biroul decolorat al bunicului cu neobișnuit de multe sertare, își fac culcuș în dosul hornurilor desenate cu cretă colorată, nu veneau niciodată pe vremea Luliei cînd aveam un mare și cenușiu ciine-lup care noaptea se plimba de-a lungul gardului dar pe care cineva l-a otrăvit mai tîrziu iar de atunci pisicile stau uneori chiar și ziua nemîșcate de o parte și de alta a porții sau se plimba lenese pe lângă ziduri pînă noaptea cînd înspre toamnă printre jaluzele intră fluturi cafenii să moară în dosul abajurului.

MARLENE HECKMANN

considerații asupra definirii categoriei filozofice de valoare

Putine probleme au ridicat pe plan filozofic discuții atât de numeroase și de asemenea ample ca cele pe care le-a adus definirea categoriei de valoare.

Se remarcă de către unii autori, faptul că, în general, se definește doar categoria filozofică de valoare, fără a se arăta care anume elemente ale realității sînt valorile.

Cum însă categoria de valoare desemnează o realitate atât de complexă încît simple nuanțări ale uneia sau alteia dintre notele care apar fac, în virtutea sensibilității pîrghiilor asupra cărora acționează, ca semnificația definiției, luată în ansamblu să înregistreze o variație relativ mare. Pornind de la premiza că există trei categorii corelative care caracterizează un obiect sub raport axiologic – valoarea, nonvaloarea și antivaloarea – vom observa că ceea ce deosebește nonvaloarea de antivaloare este lipsa circulației axiologice a primeia (din păcate nu totdeauna se face această distincție). Astfel, în virtutea creației axiologice va trebui ca realitățile la care trimit aceste trei categorii să aibă anumite note comune. Iată deci, o primă indicație referitoare la genul proxim al categoriei de valoare care va trebui să fie o noțiune în a cărei sferă să fie cuprinsă atât valoarea cît și nonvaloarea și antivaloarea, definirea fiecăreia dintre aceste categorii făcîndu-se în strînsă legătură cu celelalte două.

În definitiv toate aceste categorii apar în urma unui proces reflectoriu ca expresie a unui raport de un anumit tip între obiect și subiect.

Următoarea indicație va fi dată de analiza acestui raport. Există două tendințe diametral opuse în această problemă, valoarea fiind concepută fie ca proprietate intrinsecă a obiectului, fie ca expresie a

arbitrariului, subiectul individual atribuind după bunul său plac caracterul de valoare obiectelor din jur. Fără a insista asupra acestor orientări, vom aminti că axiologia marxistă a demonstrat că adevărul trebuie considerat ca fiind rezultatul conexiunii obiect-subiect. Un obiect prin simpla sa existență nu poate constitui o valoare, după cum nu poate reprezenta nici o antivaloare sau o nonvaloare. Pentru ca obiectul să prezinte un aspect axiologic pe acest plan e necesar ca, asupra sa, să se deschidă o perspectivă umană, capabilă de a-l valoriza într-un sens sau altul.

În acest fel în urma reflectării obiectului de către subiect se emite judecata de valoare. Caracterul obiectiv al valorii este, însă, condiționat de funcționarea sa reală în cadrul structurii sociale care a generat-o și deci, în ultimă instanță, de o circulație posibilă doar în cazul în care se admite că valorizarea s-a făcut în baza unor criterii socialmente constituite, iar subiectul valorizator are el însuși caracter social.

Rezultă că, în definiția valorii, (și desigur a antivalorii și nonvalorii) trebuie să apară o componentă ontologică și una antropologică.

Pentru a preciza natura componentei antropologice ne va servi constatarea că valorizarea se face în contextul unor criterii exprimînd calitățile esențiale ale ființei umane, valoarea prezentîndu-se astfel ca obiectivare a esenței umane.

Se mai remarcă, pe de o parte, faptul că, odată cu instaurarea sa, valoarea devine semnificație a obiectului; iar pe de altă parte schimbarea obiectului din element ontic în element axiologic, ca urmare a acceptării sale, nu doar ca simplu dat al realității.

Valoarea se prezintă deci, ca fiind o calitate a obiectului apărută în spațiul sistemului integral obiect – subiect, adică e o funcție de un anumit tip.

Cele arătate pînă acum sînt însă valabile nu numai pentru valoare ci, în foarte mare măsură, și pentru nonvaloare și antivaloare.

Pentru a putea distinge între cele trei noțiuni va trebui să recurgem la o a treia componentă în cadrul definițiilor – corespondența cu sensul general al legilor programului social – componentă capabilă să exprime caracterul polar al valorilor. Ajungem în acest fel, la definiția căutată, aceea a genului proxim al valorii ca funcție axiologică fundamentală.

În concluzie, putem defini funcțiile axiologice fundamentale ca fiind acele calități ale obiectului, în cadrul sistemului integral obiect-subiect, care exprimă relația socială dintre următorii trei termeni:

- cîmpul de posibilități oferit de obiect;
- obiectivarea calităților esențiale ale subiectului social (esența umană);
- sensul general al legilor progresului social.

Se observă că, în acest fel, problema definirii valorii, nonvalorii și antivalorii se reduce la o simplă clasificare.

Valorile vor fi acele funcții axiologice fundamentale care obiectivează esența umană.

Antivaloriile ar fi acele funcții axiologice fundamentale aflate în opoziție cu esența umană, sensul lor fiind opus legilor progresului social.

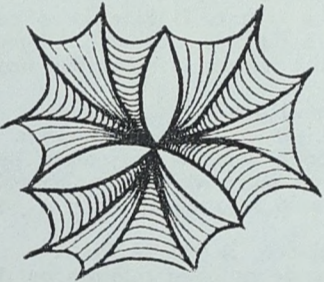
Putem conchide că, așa cum arătau clasicii marxism-leninismului, munca, deși este principala sursă de valori, nu are valoare în sine, ea fiind doar procesul în cadrul căreia se obiectează esența umană. Doar produsele muncii, fiind obiectivări ale esenței umane pot reprezenta funcții axiologice fundamentale.

În sfîrșit, s-ar putea totuși ca încercările noastre de a defini categoria filozofică de valoare să pară schematice, rigide. Aceasta ar fi însă datorată preciziei pe care am căutat să o păstrăm de-a lungul expunerii. Dar, ținînd cont de mișcarea dialectică a valorilor, impresia de schematism, de rigiditate va dispărea.

De altfel, o definiție nu poate surprinde niciodată totalitatea laturilor unui obiect sau fenomen pentru că, într-un asemenea caz ea ar deveni inutilă, operația cu noțiunile definite nemaifiind posibilă.

O. DAN

estetica în destinele umanității

Astăzi, cînd dezvoltarea societății cunoaște o dinamică atât de complexă, cînd aspectele realității se schimbă cu o deosebită rapiditate, conștiința umanității contemporane trebuie să vegheze în permanență pentru a răspunde nu numai situațiilor mereu inedite ci și pentru a-și descifra sensul propriei sale evoluții.

Încă din a doua jumătate a secolului trecut omenirea face primele încercări de renunțare la atitudinea pasivă de așteptare a viitorului, recurgînd, mai întîi timid, la prospectarea acestuia și apoi la direcționarea activității umane în sensul prevăzută de legile obiective ale dezvoltării societății sub toate aspectele sale. Apariția marxismului constituie cel mai elocvent exemplu care poate fi citat în acest sens.

Manifestarea a unor necesități obiective, cît și a spiritului scientizant pe care l-a adus cu sine revoluția tehnico-științifică, preocuparea de prospectare a viitorului a pătruns astăzi în aproape toate domeniile umanistice. Evident că nici estetica nu putea rămîne indiferentă față de o atare atitudine, nu putea ocoli răspunsurile datorate întrebărilor majore pe care i le punea perspectiva lumii de mîine. Aceasta, cu atât mai mult cu cît, în prezent, însăși știința despre frumos e confruntată cu o serie de întrebări privind statutul și funcționalitatea sa.

A cunoaște sensul evoluției esteticului și în special al artei în contextul destinelor umanității, a modului în care trebuie să se acționeze pentru a permite afirmarea nestîngherită a creației estetice autentice, iată una dintre problemele care îi preocupă pe esteticienii contemporani de cele mai diverse orientări.

Evoluția societății în ansamblul său a adus în planul esteticului o serie de aspecte inedite atât ca structură cît și prin dimensiunile la care acestea se manifestă.

Se remarcă, în deosebi, pătrunderea intensă a esteticului în viața omului contemporan, tendința

„estetizării” existenței în toate aspectele sale.

Apoi, dezvoltarea industriei reproducerilor și înregistrărilor de tot felul precum și perfecționarea mijloacelor de comunicare în masă au permis pe de o parte accesul larg la informațiile artistice, iar pe de altă parte, au subminat caracterul de unicat al operei de artă. Aceasta a făcut ca pentru o categorie numeroasă de receptori reproducerea să ia locul operei însăși. A apărut deci premiza manifestării uneia dintre laturile fenomenului Kitsch, întrucît trăirile provocate de contactul cu reproducerea au înlocuit trăirea artistică datorată perceperii operei de artă veritabilă. O asemenea situație a făcut ca, în numeroase țări, să apară pseudoartisticul a căror lipsă de originalitate a devenit „crez artistic”.

Mai mult, criza societății capitaliste contemporane este însoțită – așa cum e și firesc și de o criză a artelor burgheze, manifestată printr-o impresionantă cantitate de producții pseudoartistice mediocre sau de gust indoielnic, constituind o a doua formă a fenomenului Kitsch.

Criza pe plan estetic a societății capitaliste nu se limitează, însă, doar la Kitsch ci ea este ilustrată și de o cantitate corespunzătoare de „literatură” și „artă” obscenă, ca și de o serie de manifestări de snobism atât în creație cît și în receptare.

O atare criză i-a dus pe mulți esteticieni, filozofi și sociologi occidentali la concluzia că arta ar fi condamnată la dispariție, că locul ei ar urma să fie luat de tehnică. Se pare că Georg Lukács avea dreptate atunci cînd afirma că o atitudine specifică idealismului este emiterea de judecăți de valoare asupra raportului cultură materială – cultură spirituală, tehnică – artă; doar astfel se poate explica geneza unor asemenea teorii ca și adevărata semnificație a acestora.

Vorbînd despre criza artelor burgheze nu trebuie totuși să se piardă din vedere faptul că în însăși societatea capitalisă există actualmente și tendințe artistice progresiste, că se manifestă și un proces de creație artistică autentică.

În societatea socialistă problema evoluției esteticului se pune cu aceeași pregnanță, dar supunîndu-se amendamentului că acest lucru se poate rea-

liza prin modalități total diferite. Fenomene de snobism, îmbrăcînd de această dată o formă specifică și manifestîndu-se la dimensiuni deosebite de cele din capitalism, se pot întîlni și în socialism la diversele categorii de beneficiari ai producțiilor artistice. Dar ceea ce este caracteristic societății socialiste este tocmai posibilitatea concretă de a îndrepta asemenea manifestări nedorite.

De aceea prezența unor asemenea aspecte obligă la o cercetare aprofundată a modului de evoluție a esteticului în socialism, impune necesitatea de a se acorda importanța cuvenită dimensiunii ideologice a educației estetice prin forme și modalități proprii.

În ce ne privește poate că niciodată configurația esteticului nu a fost mai capricioasă ca astăzi, structura fenomenelor estetice contemporane fiind pe cît de heterogene pe atît de contradictorii. Totuși, se poate afirma că există două aspecte pozitive în manifestarea artistică actuală care ar putea să capete o pondere nebănuită în contextul artei viitorului. Este vorba de caracterul de problematizare pe care îl manifestă o bună parte din creațiile artistice autentice ale epocii noastre și la pătrunderea masivă a liricii în toate grupurile și speciile literare și artistice. Aceste aspecte nu exprimă decît apropierea artei de om de problematica sa actuală. Toate acestea sînt argumente care pledează pentru ideea că, probabil, în cadrul societății tehnicizate și știentizate a viitorului, artei și, în general, esteticului îi va reveni rolul de a menține echilibrul afectiv și moral al omului într-o măsură mult mai mare decît astăzi.

Oricum, chiar dacă în viitor evoluția artei va cunoaște o dinamică total diferită în raport cu cea de azi, ea va continua să rămînă sub semnul luptei pentru realizarea și integrarea din ce în ce mai perfectă a omului în cadrul procesului devenirii sale istorice, că arta a fost întotdeauna și a rămas expresia uneia dintre cele mai captivante tentative spre perfecțiunea umană, a uneia dintre cele mai spectaculoase acțiuni prin care omul își afirmă esența asupra universului, rămînînd, ca și pînă acum, ostilă oricărei forme de înstrăinare.

OVIDIU DAN I. BOARIU

MIHAIL CELARIANU

diamant verde

O bibliografie a scrierilor lui Mihail Celarianu cuprinzând, alături de mai multe cărți de poezie, trei romane, poate mira pe cititorii de astăzi, în memoria cărora numele poetului — în ultimii ani prezentă destul de discretă în periodice literare — se asociază în mod obișnuit unui volum antologic din creația sa poetică, *Inima omenească* (1968), care contura profilul unui liric de acută sensibilitate elegiacă, în același timp autor al câtorva poeme de rafinată senzualitate.

După *Polca pe furate* (1934), roman epistolar care propunea câteva portrete destul de șarjate și de *Femeia singelui meu* (1936), un „poem arzător al iubirii fizice, dar și un caz de luciditate analistă”, cum îl caracterizează Pompiliu Constantinescu, *Diamant verde* (1940), pentru care mai toți criticii din epocă au avut cuvinte de apreciere, a constituit cea mai convingătoare expresie a talentului lui Mihail Celarianu într-un gen în care, cel puțin pînă în prezent, nu avem cunoștință să fi recidivat.

Recenta reeditare a acestui ultim roman, într-o versiune îmbunătățită, așa cum ni se spune într-un cuvînt înainte semnat de V. Fanache, situație care nu este — așa cum ar fi normal — menționată și în pagina de titlu a volumului, readuce în discuție creația unui romancier care, chiar dacă nu se ridică la nivelul primului eșalon de prozatori ai epocii interbelice, marchează în orice caz un reper oricînd vizibil în seria imediat următoare.

Diamant verde este un roman care conține în diferite stadii de realizare, alte trei romane posibile — unul de mai mic interes, al legăturii dintre Octavian Peleş și Magdalena Răzvan, reconstituit într-un moment de criză sentimentală a partenerilor, altul abia schițat al senectuții lucide, avînd-o în centru pe Smaranda Tăușan (mama Magdei), și, în sfîrșit, ultimul, și cel mai interesant, o analiză destul de complexă a meandrelor sufletului feminin.

La o analiză mai atentă, nici Magda Răzvan, care după o scurtă experiență maritală — are un copil, prieten și discipol al doctorului Peleş, împrejurare din care Mihail Celarianu nu a extras toate consecințele posibile — pare să-și fi găsit o fericire statornică în viața domestică și în relațiile cu Octavian Peleş, și nici acesta din urmă, echilibrat, la fel de sigur de sine în raporturile sociale cît și în viața particulară, nu poate prezenta mai mult interes decît eroii similari din oricare alt roman de valoare medie. Abia începînd cu analiza, în detaliu, a modului în care un joc sentimental gratuit, fără perspectivă, se transformă pentru doctorul Peleş și pentru un alt personaj al cărții, Irina Stanian, într-o preocupare care-i solicită cu forța obsesiei, romanul devine cu adevărat interesant. De altfel, o reducere la maximum a episoadelor în care sînt angajați doctorul Peleş, Magda, Miron Răzvan și bătrîna Tăușan, ca să nu mai vorbim de cele de prisos, nu ar împiedica cu nimic asupra valorii cărții, aceasta fiind susceptibilă să rămînă un mai scurt, dar, în orice caz, mai dens roman sthendalian.

De un lirism discret atunci cînd evocă figura bătrînei doamne Tăușan, excelent în paginile de analiză nuanțată a mișcărilor sufletești ale celor trei personaje (Peleş, Magda și Irina Stanian) — romanul se justifică totuși și pe alt plan, printr-o arhitectură solidă — *Diamant verde*, ca și *Femeia singelui meu*, îl situează pe Mihail Celarianu printre promotorii prozei românești de analiză, alături de un Gib I. Mihăescu și, în măsura în care obsesia eternului feminin constituie tema acestei cărți, de Anton Holban, deși posibila lor întâlnire într-o comună pasiune pentru André Gide, așa cum s-a afirmat uneori, ni se pare mult mai puțin reală în cazul acestei cărți.

L. BLAGA

VASILE BARAN

cartea
proverbelor

Reușitele incontestabile ale lui Vasile Băran au fost consemnate, invariabil pînă în prezent, în genul scurt, lirismul, caracterul poetic al prozei sale potrivitându-se mai puțin construcțiilor epice mai întinse.

Cartea proverbelor, cel de-al doilea volum publicat de prozator în cursul unui singur an — primul, *Cocorii de iarnă*, un Bildungsroman, pornea în mod evident de la date ale propriei sale biografii — este o culegere de povestiri parabolice, apropiate ca manieră ce-

lor din volumele anterioare, *O raită prin pădurea de întimplări* (1966), *Berbecul zburător* (1972).

Vom remarca dintru început că titlul cărții, ca și mottourile — proverbe, apoftegme extrase din opera lui Golesecu, din colecțiile lui Iuliu A. Zane ș.a. — care însoțesc prozele volumului, ar putea să inducă în eroare, sugerînd că toate aceste texte nu sînt altceva decît comentarii, ilustrații la niște maxime care, luate izolat, pot fi mai mult sau mai puțin interesante. Astfel stînd lucrurile interesul literar al *Cărții proverbelor*, chiar dacă nu ar fi lipsit cu totul, ar fi fost în orice caz mai mic. Ceea ce, bineînțeles, nu este cazul în cartea de față. Nu este însă mai puțin adevărat că formula adoptată de Vasile Băran nu rămîne fără unele consecințe. Nota de lirism, sugestiile fantasticului ori ale fabulosului care, de regulă, fac farmecul prozelor sale, sînt diminuate într-o bună măsură — prin accentuarea convenției — prezența mottourilor anulînd, practic, posibilitățile de interpretare a textelor respective altfel decît ni se indică de la bun început. Adoptînd o clasificare făcută de Tudor Vianu am putea afirma că aceste proze reprezintă, fiecare în parte, cazuri tipice de alegorie închisă.

Astfel că nici cele mai reușite povestiri! *Biruînța șoferului*, *Gișca miraculoasă*, *Soldatul și generalul*, *Descoperirea griului* — preluînd motive destul de comune prozei noastre din deceniul trecut, deceniu care a înregistrat, după cum se știe, o spectaculoasă resurrecție a parabolicului, nu ni se par a aduce elemente cu totul noi în creația lui Vasile Băran și, cu atît mai puțin, în domeniul modalităților literare.

Cartea proverbelor ne certifică totuși un lucru, și anume că Vasile Băran, după ce a renunțat cu un deceniu în urmă la reportaj și, în general, la publicistică, și-a găsit în parabolă expresia cea mai potrivită vocației sale

LUCIAN ALEXIU

V. T. BUȘILĂ ȘI
M. DRAGOMIRESCUtulburări metabo-
lice în pato-
logia infecțioasă

Absența unei lucrări de sinteză privind acțiunile exercitate de agenții infecțioși asupra metabolismului era resimțită, în măsura în care au fost înregistrate progrese substanțiale atît în studiul biologiei moleculare, cît și în cel al acțiunii farmacodinamice a toxinelor agenților infecțioși. În domeniul bolilor infecțioase s-au publicat numeroase date fragmentare privind efectele dismetabolice ale agresiunii infecțioase.

Cartea profesorului V. T. Bușilă și a conf. M. Dragomirescu reprezintă însă prima lucrare de ansamblu în acest domeniu, bazată pe o metodologie modernă și pe o concepție unitară. Pe de altă parte, îndeplinește, la nivelul unei înalte ținute științifice, dezideratul de mare actualitate al *învățămîntului integrat*, stabilînd intercondiționările și relațiile dintre datele de fiziopatologie, metabolism, patogenie și terapie patogenetică pe care le implică stadiul actual al patologiei infecțioase. Bazată pe o bogată experiență personală și pe o informare bibliografică la zi, lucrarea demonstrează convingător faptul că agenții infecțioși pot fi considerați biofactori modulatori ai proceselor metabolice esențiale: glicoliza, oxidația biologică, energogeneza, proteinogeneza și proteoliza.

Ceea ce conferă individualitate agresiunii infecțioase este caracterul primar al modificărilor metabolice, apariția lor ca rezultat al efectelor directe determinate de toxinele agenților infecțioși. Este semnificativ faptul că, infecții de etiologii diferite (microbiene, virale, rickettsiene etc.), produc aceeași alterare de fond — inhibiția respirației tisulare. Odată produsă această modificare, celelalte verigi ale lanțului patogenetic se pot deduce din caracterul energo-dependenț al principalelor procese metabolice

(biosinteza proteică, schimburile de membrană etc.). De aici rezultă și caracterul cooperant al actului terapeutic, complexitatea terapiei patogenetice în formele clinice severe și toxice ale bolilor infecțioase.

Prin valoarea sa informativă, prin originalitatea incontestabilă și prin aplicabilitatea datelor prezentate în practica medicală în diverse specialități care includ manifestările infecției, lucrarea se adresează deopotrivă studenților și specialiștilor. Ea poate reprezenta un punct de plecare pentru toți cei care își orientează preocupările spre înțelegerea patogeniei și terapiei infecțiilor acute, nu numai prin prisma datelor clinice (care își păstrează importanța lor incontestabilă) dar și prin prisma alterărilor biologice, denaturări a căror importanță a fost pe nedrept minimalizată.

NICOLAE SCOBERCEA

GH. S. BACANU

gangrena
diabetică

De curînd, literatura medicală s-a îmbogățit cu o nouă lucrare de mare utilitate, *Gangrena diabetică*, autorul ei fiind dr. Gh. S. Băcanu, conferențiar la Institutul de medicină din Timișoara. Apariția lucrării corespunde unei necesități reale. Diabetul zaharat și complicațiile sale sînt probleme mereu actuale, iar progresele realizate în ultimul timp necesitau cunoașterea lor de către medici și chirurși. Nimeni altul mai indicat în a le comunica decît practicianul specialist în boli de nutriție, al cărui merit incontestabil este acela de a fi selectat, pentru prezentare, una din cele mai severe complicații — *gangrena de natură diabetică a membrilor inferioare*, efect suprapus asupra căruia s-au descoperit noi posibilități de tratament.

Lucrarea constituie o sinteză a literaturii la zi și redă, în același timp, experiența autorului, bazată pe cercetarea observațiilor în decursul anilor. Diabetul zaharat, angiopatia diabetică, gangrena diabetică, tratamentul arteriopatiei diabetice, tratamentul gangrenei diabetice și prognosticului, sînt capitolele mari care subîmpart lucrarea.

Chiar numai parcurgerea acestor titluri și a subdiviziunilor respective ne conferă imaginea de ansamblu a întregului material analizat și stă mărturie a modului în care autorul a înțeles să dezvolte conținutul. Tocmai în acesta constă și dorința noastră de a evidenția, mai ales, viziunea autorului, care se dovedește cu totul modernă și plină de beneficii pentru bolnav.

Astfel, autorul consideră gangrena diabetică nu ca o entitate unitară ci, dimpotrivă ca o complicație cu substrat diferit, în funcție de factorul predominant prezent în fiecare caz. Ea poate fi predominant ischemică, neuropatică sau infecțioasă. Și, continuă autorul, avem posibilitatea să stabilim forma clinică predominantă prin examen clinic și radiologic (aici aflăm cum se citește cu folos simpla radiografie a piciorului) și prin investigarea circulației arteriale și a sistemului nervos periferic.

În ansamblu, lucrarea constituie o excelentă demonstrație de dezvoltare a unui subiect, cu atît mai prețioasă cu cît ea expune și un punct de vedere propriu, științific fundamentat. Ea se citește ușor, pentru că are un stil clar și este bine sistematizată. Este un reușit tip de lucrare monografică. Dar, tineretului mai trebuie să vadă în ea și un exemplu de muncă perseverentă și ordonată. Pentru că autorul a avut totdeauna importanta sarcini social-obștești în care a descoperit sursa unui entuziasm stimulant al preocupării pentru știință, cartea prezentată în aceste rînduri fiind cea mai elocventă demonstrație.

DR. ION ATANASESCU

de gustibus
cu...

EUGEN
BARBU

— Stimate Eugen Barbu, îngăduiți-mi plăcerea de a vă ura un șir lung de ani fericiți la cei cincizeci pe care la începutul acestei primăveri, i-ați împlinit. Vă urez ani de sănătate cu zile de rodnică strădanie pentru săvârșirea operelor începute cu aproape douăzeci de ani în urmă

Eugen Barbu: Sînteți îndatoritori de amabili. Vă mulțumesc. Vă sînt recunoscător pentru caldele voastre urări, dar și pentru cît de exact îmi socotiți anii dăruți scrisului. Da am debutat la 31 de ani cu nuvela „Munca de jos” în „Viața românească”, deși „Groapa” era scrisă. Acesta ar fi debutul editorial, fiindcă în presă am publicat cu mult înainte în niște reviste umoristice. De fiecare dată cînd îmi depăn amintirile trăiesc momente de satisfacție, gîndindu-mă la revista „Bufonul” al cărui redactor șef am fost pentru două numere. De fapt debutul meu a fost ascuns sub masca pseudonimului Eugen Rebé. La 19 ani scrisesem piesa „Sfîntul” a cărei premieră a avut loc abia acum opt ani la Teatrul de comedie. Asta nu înseamnă că „simburele” de umorist m-a părăsit

— Aceluiași simț al exactității îi datorăm și observația că, noi studenții sîntem neglijați de către majoritatea scriitorilor deși însemnăm o masă de loc neglijabilă de cititori... devotați.

Eugen Barbu: Aveți dreptate. Nu există o preocupare specială a scriitorilor pentru studenți.

Gib. I. Mihăescu a scris un roman care includea chiar în titlu cuvîntul student. Acesta cu atît mai mult cu cît pentru voi viața de student e frumoasă, limpede. Personal, nu mi-am propus să scriu despre studenți, despre studenție. Poate... Dar să mergem mai departe.

— La apariția romanului „Groapa” unii critici v-au acuzat de naturalism...

Eugen Barbu: — Da dar și-au făcut autocritici. Au renunțat la ideile lor lugubre. Naturalism nu s-a mai făcut de la Emile Zolla. Cred, a fost ultimul naturalist. Alceva se scrie acum.

— Anul trecut la Congresul de Literatură de la Varșovia s-a discutat mult despre reînvierea romantismului. Credeți că scriitorii de

astăzi fac o literatură pură, realistă, sau încearcă reînvierea romantismului?

Eugen Barbu: — Nu e vorba de nici un romantism. La noi se încearcă în poezie un „neosuprerealism” iar în proză lirismul. Dacă ați citit romane în care se analizează, pe cuprinsul a trei capitole, degetul unui picior sau al unei mîini, v-ați putut da seama că nu e vorba de romantism. Sînt operele unor aliterați care vor să înșele cititorul, să-i transmită niște idei primite virtual de la Paris, ei fiind formați aici pe Dimbovița. Nu fac literatură. E, dacă vreți, un reportaj de balamuc.

— Totuși care sînt tipurile de proză care tin „universul literaturii contemporane”.

Eugen Barbu: — Mă deranjează împărțirea în genuri a literaturii. De altfel nici nu scriu o literatură care poate fi încadrată într-un anumit gen literar. Proza mea poate fi învinuită de lirism, poate fi încadrată în categoria unei proze istorice așa cum e cazul „Princepelui” sau într-o proză monografică dacă e vorba de „Groapa”. Clasificările mă stinghereșc și de aceea totdeauna le-am lăsat pe seama criticilor. Eu scriu ce-mi place mie, publicului meu cititor. Scrierul își are legile lui.

— Ați semnat și un volum de versuri — „Osînda soarelui”

Eugen Barbu: — Da. Cu toate acestea sînt doar un poet amator. Scriu poezie ocazională. Versurile în discuție le-am strîns într-un volum, doar pentru că mi s-a părut că ceea ce am selectat eu are cît de cît o înfățișare lirică. Dar nu mă cred un poet.

— Ați scris o serie de scenarii. Ce părere aveți despre relația scenarist-regizor.

Eugen Barbu: — Am scris și mai scriu încă. În paranteză fie spus sînt acuzat că fac prea multe filme. Acum se află în faza finală serialul „Un august în flăcări” dedicat celei de a XXX-a aniversări a Eliberării patriei, pe care l-am scris împreună cu Nicolae Paul Mihai. Filmul cuprinde 13 episoade și este interpretat de 485 de actori. Plămădirea literară a scenariului n-a durat decît 40 de zile, deși pentru turnare regizorul a avut nevoie de peste 700 de zile. Relațiile scenarist-regizor? Rele. Regizorii deși au diplomă realizează filme după ce vizionează producții străine. E singura

școală pe care o fac. A face regie nu înseamnă a copia. Pentru că dacă în alte arte copiezi, imiți pe cineva (mai ales la început pînă îți imprimi propria personalitate), în cinematografie, în regie, lucrurile stau cu totul altfel. Regizorul ca personalitate, ca spirit creator trebuie să fie deopotrivă arhitect, muzician, actor și pictor. Și noaptea în somn voi recunoaște că „regia” e arta cea mai pretențioasă.

— Vorbiți-ne despre caietele „Princepelui”.

Eugen Barbu: — La „Princepele” am lucrat patru ani. Caietele „Princepelui” se află acum la al treilea volum. Spre sfîrșitul anului va apare volumul al patrulea. Șase volume așteaptă să fie predate editorului iar încă vreo trei vor fi gata în următorii doi ani. În total vor fi 13 volume.

— Vorbind mai larg romanele „Groapa”, „Șoseaua nordului” și „Facerea lumii” par a alcătui un ciclu. Il veți continua?

Eugen Barbu: — Nu este un ciclu, dar există o substanță de legătură între ele. Ordinea de enumerare ar putea începe cu „Groapa” care a apărut după ce a fost scrisă în 13 variante apoi „Strada” nepublicată, fiindcă nu-mi place „Șoseaua nordului” și la urmă „Facerea lumii”.

— Care este influența scriitorului asupra cititorului său?

Eugen Barbu: — Cetățeanul român este un cititor inteligent. În fața rîndurilor tipărite el simte scriitorul bun. Scriitorul sincer își are publicul său larg. El poate influența cititorul devenind un director de conștiință. De aceea, am susținut ideea că viața trebuie să fie adevărată, că înțelegerea realității de către scriitorii în rosturile ei fundamentale este chezașia singură a unei literaturi de înaltă tensiune emoțională capabilă să conducă spre punctul de incidență ideal dintre frămîntările și speranțele celui care o creează. Iată de ce scriitorul nu trebuie să uite niciodată satele, muntii și cîmpurile din care se trag străbunii săi din care s-a născut. Cetățenii României trăiesc astăzi momentul adevărului.

— Ce părere aveți despre noua generație de scriitori, despre tinerii care încearcă să se afirme?

Eugen Barbu: — Sînt talentați, imită mult, uneori sînt îngîmfați, alteori grăbiți... Le trebuie răbdare. Proza ca și poezia se scrie la o vîrstă coaptă. Simpatizez grupul de tineri poeți și prozatori de la Timișoara. Iubesc de asemenea mult revista „Orizont” care suferă ca și „Săptămîna” de o grafie mai puțin bună. E sprintară.

— Cărei categorii de cititori i se adresează „Săptămîna”?

Eugen Barbu: — Gîndul meu a fost de a edita o revistă pentru mulți cititori. Am reușit. Că pe parcurs ei s-au schimbat, unii renunțînd, negăsînd ce căutau, alții... După cum e căutată, însă cred că ea reflectă interesele și gustul publicului. Revista „Săptămîna” se vrea o revistă de popularizare, nu o revistă „specioasă”.

— În numele revistei „Forum studențesc” vă mulțumesc pentru interviul acordat și vă doresc multă sănătate.

MARCEL ILIE

două minute cu

Dida Drăgan

— Dida Drăgan ați debutat...

Dida D. — ...dîndu-mă afară cei de la radioteleviziune. Motivul? Mi s-a explicat că nu am talentul Ruxandei Gheată.

— Și totuși, cîntați muzică ușoară?

Dida D. — Da. La o săptămîină însă, după ce presa de specialitate mă considera revelația festivalului Lira Bratislavei unde am cucerit medalia de aur cu melodiile N-am știut și Vechiul pian, pe care le pregătisem și pentru Brașov, am fost invitată să-mi continui activitatea. Apoi George Zbircea, Marele muzician Zbircea m-a luat „în brațe”, vîzînd în mine un talent în devenire.

— Cum au reacționat compozitorii?

Dida D. — Sincer să vă spun, că cel mai aproape de mine este totuși compozitorul timișorean Petre Magdin. Fiecare text al său mă reprezintă pe mine, spune despre viața mea, despre bucuriile și durerile mele.

— Ce părere are Dida Drăgan des-

pre interpreta Dida Drăgan?

Dida D. — Rea. Foarte rea. Interpreta Dida Drăgan știe ce dorește. Dida Drăgan nu însă. Piesa Anilor mi se pare, spune multe despre interpreta Dida Drăgan nu, însă. Piesa Anilor mi semn de întrebare îmi răscolește conștiința amintirilor precum o carte bună și adevărată. Dar trebuie totdeauna să-ți cunoști măsura posibilităților, să nu le exagerezi dar nici să nu le subestimezi, să crezi în ceea ce vrei să comunici spectatorului. Sinceritatea totală este un dat esențial al acestui dialog. Dida Drăgan iubeste un interpret adevărat, un poet, un mare artist, pe Tudor Gherghie.

— Ce v-ați dori dacă ați sta mai mult timp în Timișoara?

Dida D. — Să cînt melodii de Paul Weiner. Să ascult Phoenixul și să mă îmbăt de mirosul trandafirilor din parcul de lângă Bega.

M. NINA

puncte de suspensie

La data cînd apare acest număr al revistei noastre, FESTIVALUL NAȚIONAL AL ARTEI STUDENȚEȘTI s-a încheiat.

A fost o mare întrecere, un convingător prilej pentru a desprinde dintre numeroasele semnificații pe aceea că studenții-artiști, pe fiecare scenă a festivalului, au demonstrat că este de ajuns o picătură de viață ca punct de plecare, pentru a afirma zborul ca posibilitate, pentru a ilustra permanenta mișcare și efervescență a unei categorii de creație care s-a dovedit și de această dată ca parte integrantă a emulației artistice naționale.

Toate acestea sînt confirmate, de altfel și de însemnările primite de la corespondenții noștri prezenți în centrele universitare în care s-a desfășurat festivalul.

Sînt însemnări convingătoare din a căror transcriere în numărul viitor al revistei noastre, ne facem o datorie, pentru a confirma și pe această cale că semnificația existentă a festivalului a avut putere de argument capabil să demonstreze nuanșa specifică, de neconfundat, a artei studențești în contextul general al artei noastre socialiste.

Forum studențesc

albert bohn

Der lehrling

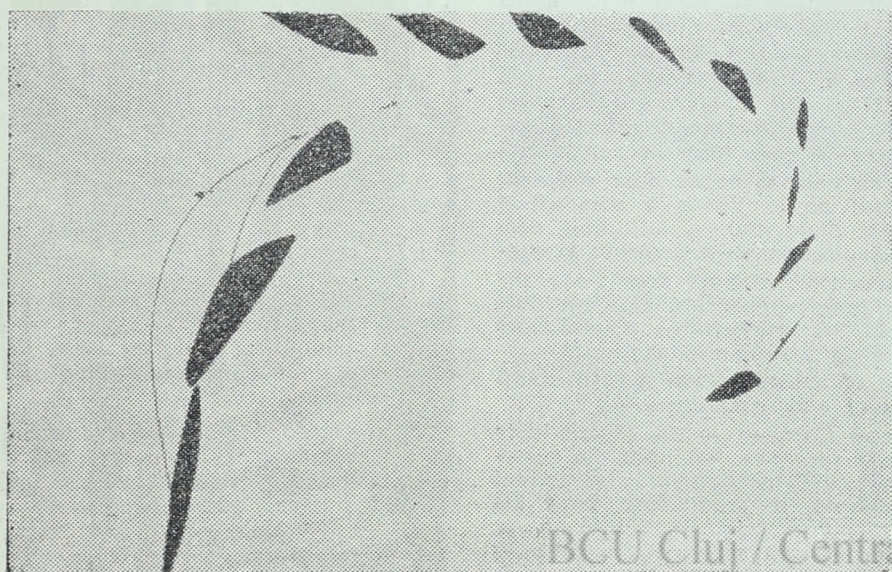
1. Seit meinem achten Lebensjahr wollte ich Dichter werden Die Arbeit mit dem Schreiben kam erst später. Am Anfang geschah eigentlich nichts. Dann aber wurde die Zahl meiner Schriften unübersehbar und ich ordnete sie in Mappen. Mir ging aber langsam die Sprache aus und ich hätte folglich bald meine „Gesammelten Werke“ herausgeben können, wenn nicht bei unserem dritten Wohnungsaustausch die Kiste mit meinen Schriften abhanden gekommen wäre.

2. Als ich vierzehn wurde, begann ich wieder zu schreiben. Ich wechselte meine Vorbilder, wie andere die Strümpfe wechseln. Lange bevor es einem mit ihnen peinlich wird

Meine Vorbilder waren zivilisationsflüchtig und weltfremd. Ich schrieb also über Künstler. Ich schrieb über Clowns. Nicht zuletzt über die Natur. Nach einem Jahr hörte ich damit auf und brach mit dem, was vorher war. Mit siebzehn schrieb ich meine Memoiren. Dann fing ich von neuem an. Von Brecht lernte ich manches.

3. Meine Lehrer erwarteten von mir, dass ich sie anhöre. Mein Fehler aber war, ihnen nicht gesagt zu haben, mich richtig zu lehren. Nicht wie es sei, interessiert mich, sondern warum es so sei

4. Sollte ich sagen, wer sicher sein kann, immer mit der Zeit zu gehen, müsste ich den Uhrmacher nennen.

bodhy emill

csillageső hull hajamra

Csillageső hull hajamra
Es az éjjel kettészakad alatta.
A kakukkóra zenél az új Holnapról
Ős muzsikát...

A szerelmek pohara most, üresen cseng
A percek köblépcsőin, lefelé
Kiitta belőle Hajnal a vér borát
Es most kettészakadt felettem.
Az egetlen üresen tátongó magosból
Csillageső hull hajamra.

a kiöregedett kezéknymokat

A kiöregedett keréknymokat
A szél homokkal tördelte szét
Es senki sem tudja meg
Soha többé.
Hogy honnan jött és merre tart
Az a szekér
Amelyet Petőfi hat ökre vezetett.

ujjaimon szűröm kezeszlül...

Túl a fény erős verésén
Túl a lég kemény falán
Szemeid dús színzaporát
Szűröm ujjaimon keresztül.
Szerelmem, arcomba vasékeket
Vertél melegen simogató kezeiddel.
A harangok vernek...
Es az elmúlt percek homokként
Szétporladnak.

richard wagner

zwei hasen belzachten ein jägerbild

ein störenfried den frieden stört im jägeramt das jagen stört den jägertraum den hasen verjagt

ein störenjagd das jagen stört dem jägergarn die flinte stiehlt ins korn er wirft den hasenpass

der hinterlader liegt im korn der hase hat das bild verpasst kein schnappschuss für die fehischusslist

die hasenangst kommt mit der post der störenfried steht da und pisst gleich nebenan der jäger schießt

der schnappschuss kommt zustande das lied klingt aus mit schande reim reim wir sind im bilde

zu-einanderfinden

sie hatten mich ihren weg gehen gelehrt
sie hatten mich ihr lächeln lächeln gelehrt
sie hatten mich ihr lob loben gelehrt
sie hatten mich ihre liebe lieben gelehrt
sie hatten mich ihre gedanken denken gelehrt
sie hatten mich ihr haus besitzen gelehrt
und sie hatten mich soweit dass ich dich ihren weg gehen lehren wollte

dass ich dich ihr lächeln lächeln lehren wollte
dass ich dich ihr lob loben lehren wollte
dass ich dich ihre liebe lieben lehren wollte
dass ich dich ihre gedanken denken lehren wollte
dass ich dich ihr haus besitzen lehren wollte
soweit hatten sie mich

und sie hatten dich soweit dass du mich ihren weg gehen lehren wolltest
dass du mich ihr lächeln lächeln lehren wolltest
dass du mich ihr lob loben lehren wolltest
dass du mich ihre liebe lieben lehren wolltest
dass du mich ihre gedanken denken lehren wolltest
dass du mich ihr haus besitzen lehren wolltest

soweit hatten sie uns liebste

ernst wichner liebesgedicht

auch auf diese nacht folgt ein morgen dann werden wir uns beim frühstück gegenüber sitzen und jeder wird sich den gemeinplatz aus dem haar gekämmt haben

kék fény

A tél mind magasabbra hágott, míg végül is a bércek tetején megtelepedett — elkövesedni. A tavasz kergette ide fel. De odalenn a rónán a fák rügyezni kezdtek, az eljövendő ősznek gazdag termést ígérve.

Most szelíden mosolyogtak és boldogan nyújtóztatták meg-megmeredt végtagjaikat.
Kék fény...

Mintha a mesék Tündér Erzsébetje járt volna erre és új gondolatokat, határtalan örömet varázsolt volna az emberek szívébe

Jöjj barátom! Add a kezed, hadd forogjunk kettesben a tavasz lüktető ritmusára. Látod kedvesem! Új rügyek fakadnak a kék fényben. A szerelmünk újjá született.

Odafenn a Nap mesélni kezdett. A kezdetről mesélt — mint a nagypapám a kandaló előtt gyermekkoromban.

Kék fény fonja át az emlékeket. Előttünk a fű sarjadzik. Új hajtásokat hoz.

Es a mezők dús illatát lágyan viszi odább a szél.

IAKSA EDITH

a szó

A kimondott szón változtatni Már nem lehet
Összetömrített hanganyagként Van körrámába öntve
A szókeret szilárd. Nemesfém abroncsa
Többé nem lazulhat
A szó szilárd...
A napverésben kristálykastély, a tengere
Homokos partján.
A szó — szó marad ott is ahol Fennakadnak a parton a meduzák
B. IREN

„marxismul s-a impus ca unul din curentele dominante în gândirea contemporană”

(Interviu acordat de prof. dr. ing. IOAN CORNEA prorector al Universității)

— Ați participat, stimate tovarășe profesor Ion Cornea, la un prestigios forum al celor a căror imensă responsabilitate este aceea de a da curs sensului etimologic al unei națiuni care își are ca esență înțelepciunea — Congresul Mondial de Filozofie.

Disputa filozofică purtată cu acest prilej a avut, după cum a fost informată opinia publică, atributele unei ample confruntări ideologice.

Dat fiind numărul mare al participanților ca și orizonturile deschise de această întâlnire a filozofilor asupra problemelor majore ale contemporaneității v-am ruga să informați cititorii revistei noastre despre conținutul dialogului filozofic, despre eventualele controverse și puncte de contact ale reprezentanților diferitelor orientări participante la Congres.

Pentru început, ne-ar interesa atmosfera generală a Congresului.

Ion Cornea: — Congresul s-a bucurat de o participare foarte largă, peste 1500 de membri, reprezentanți ai celor mai diverse curente de idei din filozofia contemporană. Aș adăuga că, în ciuda deosebirilor care separă anumite tendințe ale filozofilor contemporani, a existat dorința unanimă de discuție, de dezbateri științifice a unor probleme actuale, care frământă omenirea.

— Care a fost tema congresului?

Ion Cornea: — „Știința-tehnica omului”. Atmosfera de coexistență pașnică și-a găsit loc în cadrul congresului, deși au existat confruntări uneori chiar ascuțite, dar ele s-au desfășurat în limbajul disputelor teoretice.

— Care a fost rolul filozofiei marxiste?

Ion Cornea: — Impresia generală a fost că marxismul s-a impus ca unul din curentele dominante în gândirea contemporană. Pentru mine a fost o surpriză plăcută și chiar o bucurie să constat că există un număr mare de adepți ai marxismului din țările occidentale, cât și faptul că mulți filozofi formulează poziții apropiate de marxism. Filozofii antimarxiști recunosc azi rolul și contribuția marxismului la rezolvarea unor probleme ale filozofiei contemporane. Desigur că în acest cadru, activitatea și contribuția

filozofilor din țările socialiste sînt esențiale.

— Ce probleme care interesează mai ales tineretul au fost discutate la congres?

Ion Cornea: — Problemele tineretului contemporan au fost implicate în cel mai înalt grad. Am în vedere criticile vehemente făcute de filozofii occidentali marxiști cu tendința raționalistă situației în care progresele științei și tehnicii din țările occidentale supraîndustrializate nu sînt însoțite de progrese corespunzătoare pe plan uman. Adesea ele sînt urmate de fenomene negative, care afectează cel mai mult tocmai tînăra generație. Printre aspectele negative au fost relevate dificultățile integrării tineretului în viața socială, legate de accesul limitat la forme superioare de calificare a tinerilor proveniți din clasele de jos. S-a menționat în acest sens că șomajul este mult mai puternic în rîndul tinerilor. De asemenea s-a amintit tributul scump plătit de tineri în războaiele parțiale din ultimele decenii. Dar discutarea unor asemenea aspecte, deseori într-un limbaj foarte critic, nu a fost însoțită, din păcate, în orientările nemarxiște și de analiza științifică a rădăcinilor sociale care le generează. Aportul criticii filozofiei marxiste, care a contribuit la explicarea actualilor forme de instrăinare, din occident, ca produs al relațiilor capitaliste, al tendințelor imperialiste, a avut o importanță deosebită. Au fost prezentate și manifestări izolate de dogmatism, dar ele nu au împietrit asupra spiritului constructiv al discuțiilor.

— Știm ce luăm noi de la nemarxiști, dar am dori să știm, așa cum a reieșit din lucrările congresului, ce iau nemarxiștii de la noi?

Ion Cornea: — Pentru a răspunde acestei întrebări, revin asupra faptului că tinerii filozofi au avut o participare largă, deoarece mai ales ei sînt receptivi la nou. Marxismul influențează puternic toate domeniile filozofiei contemporane. De pildă, în căutările aproape unanime, prezente la Varna, de a se găsi soluții pentru afirmarea și dezvoltarea personalității umane, eu văd și o evidentă influență a sintezei științei și umanismului pe

care gândirea lui Marx o realizează într-un mod atât de fericit și care nu își află o expresie corespunzătoare în diferitele tendințe și orientări filozofice actuale.

— Cum se manifestă filozofia marxistă în occident?

Ion Cornea: — Din delegațiile țărilor occidentale au făcut parte mulți filozofi de orientare marxistă și dintre ei chiar studenți, din R. F. Germania, Franța, Italia, Anglia, care au adus contribuții importante. Este un fapt pozitiv că în general a fost depășită epoca în care filozofia nemarxiștă și cea marxistă se negau doar reciproc. Congresul de la Varna a demonstrat utilitatea dialogului, a atitudinii deschise la discuție, la argumente și contraargumente. În acest sens s-a realizat un progres deosebit. Japonezii, de exemplu, în majoritatea tineri, s-au caracterizat prin poziții înaintate.

— În ce constau aceste poziții înaintate, cum s-au concretizat ele?

Ion Cornea: — Aș răspunde la întrebare printr-un exemplu. La colocviul de largă participare „Marxismul contemporan și problemele asigurării păcii”, care a întrunit marxiști și nemarxiști, tocmai tinerii au fost aceia care au formulat ideile și tezele cele mai radicale privind colaborarea între popoare, înlăturarea politicii de forță și dictat din viața internațională, pentru asigurarea păcii, devenită azi o dimensiune existențială a omului.

Există o opinie comună după care filozofia are sfere abstracte, nelegate de realitate. Congresul de la Varna a dat lovitură nimicitoare părerilor că filozofia ar fi o speculație menită să delecteze spiritul.

— Care este impresia de ansamblu a Congresului?

Ion Cornea: — Maniera în care s-au discutat problemele a fost cea a necesității angajării filozofilor la soluționarea marilor întrebări ale lumii contemporane, prezența lor în întreaga spiritualitate a epocii.

Discuție consemnată de

MIHAELA PĂSAT

Modernitatea și înnoirea produselor, cerință stringentă a progresului tehnic, constituie un obiectiv de bază al conducerii întreprinderii moderne. De aceea inițiativa editurii timișorene „Facla” de a publica o carte pe această temă este oportună și utilă pentru practica economică actuală*. Autorii, prof. dr. D. Mareș și conf. dr. V. Crăciunescu de la Facultatea de studii economice, au reușit într-un volum redus să trateze complet și sistematic principalele activități solicitate de acțiunea de dezvoltare a produselor. O succintă apreciere a lucrării, ne obligă să subliniem reala valoare teoretică și practică a ei și nu poate evita menținerea unor observații care se desprind evident din lectura cărții.

Remarcăm, în primul rînd, structura logică a lucrării. Activitățile impuse de modernizarea produselor sînt componente ale activității de cercetare-dezvoltare, ceea ce determină autorii să definească mai întîi rolul și contribuția acestei activități

de creșterea eficienței economice. În continuare activitățile impuse de dezvoltarea produselor sînt tratate în ordinea desfășurării lor, aprecierea produselor existente, asimilarea în producție a acestora. În final

Economia cercetării și dezvoltării produselor

se prezintă cadrul organizatoric adecvat realizării în bune condițiuni a acestei activități.

În al doilea rînd, subliniem tratarea complexă și integrală a principalelor activități generate de dezvoltarea produselor.

În al treilea rînd, evidențiem prezentarea metodologiei de analiză și apreciere a fiecărei activități studiate și contribuția autorilor la îmbunătățirea acesteia. Se prezintă specificul metodologiei de determinare a eficienței economice a activității de cercetare și dezvoltare a

aportul la identificarea și definirea elementelor de efort și a efectelor economice și la modul de exprimare omogenă a lor. În legătură cu aprecierea calității produselor în fabricație se indică metode noi de es-

timare a calității produselor. În ce privește alegerea variantelor de produse noi autorii aduc o contribuție însemnată la fundamentarea deciziilor pe baza unor criterii simple și principalelor activități generate de dezvoltarea produselor. În acest sens activitățile necesare modernizării și reînnoirii produselor au fost grupate astfel: cercetarea produselor în fabricație, elaborarea și alegerea variantelor de produse noi și asi-

milarea în producție a acestora. Pentru fiecare activitate se indică sfera de cuprindere, atributele incluse în ea, sînt cercetate diversele aspecte derivate din realizarea ei.

Remarcăm, ca o caracteristică a întregii lucrări, legătura nemijlocită și permanentă între teorie și practică. Autorii nu se limitează la enunțarea unor considerații teoretice despre economia cercetării și dezvoltării produselor, nu furnizează teme pentru dezbateri teoretice între specialiști, ci argumentează, susțin întreaga tematică prin metodologia concretă de abordare și, atunci cînd e cazul

cu exemplificări practice. În acest fel lucrarea poate fi utilizată nemijlocit de către ocupatorii produselor, autorii aducîndu-și pași în acest domeniu.

Modul de prezentare al lucrării, graficele deosebit de sugestive sînt elemente care întregesc și completează conținutul lucrării ușurînd lectura ei. Prin tematica abordată, prin modul original și competent de tratare prin rezultate utile la care ajunge, cartea se transformă într-un „bun” ce poate fi folosit eficient de către specialiștii ocupați în acest domeniu de cadrele didactice și studenții din învățămîntul economic și tehnic.

Asist. I. MIHAI

* D. Mareș, V. Crăciunescu „Economia cercetării și dezvoltării produselor”. Editura Facla Timișoara, 1973.

totdeauna mi-a plăcut să lucrez cu studenții

ne-a declarat S. BINDEA fost jucător la „Ripensia”

— La Ripensia, ați jucat din 1931 până la desființare, gustind din paharul bucuriei și al tristeții. V-aș ruga să vă reamintiți de anii aceia de glorie.

S. Bindea : — Eram o echipă omogenă. În teren fiecare își știa locul. Eu, de exemplu, când vedeam balonul la Beker, luam viteza pe dreapta în timp ce Dobay aștepta centrarea mea pe aripa stângă la 60-70 de metri. Apărarea era deschisă, iar golul era iminent. Golul însemna spectacol, era motivul prezenței celor citorva mii de spectatori în tribune.

— După experiența dumneavoastră, cum vă explicați ratarea unor tineri talenți ?

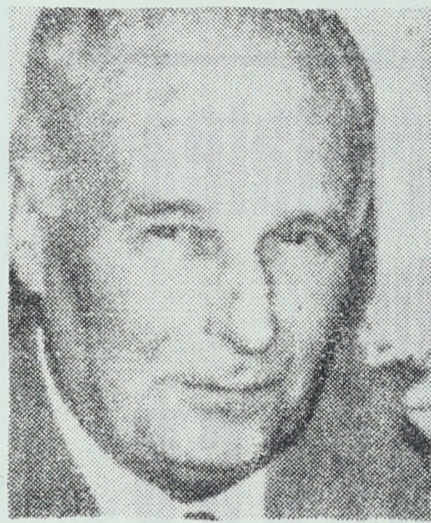
S. Bindea : — Tehnicienii, jucătorii de fotbal mai în vîrstă greșesc foarte mult privind cu neîncredere tinerii. Dacă unui tânăr i se întâmplă să nu-i meargă jocul din primul meci (fiindcă este greu să te integrezi în jocul colectiv al unei echipe) dacă nu este încurajat, sau dacă este schimbat imediat jucătorul se demobilizează singur, se consideră o piedică pentru echipă. Antrenorul însă trebuie să fie un clarvăzător, să-i însuflească încrederea tînărului, să-l îndrume cu vorba și în nici un caz să nu-l abandoneze la primul insucces.

— Se vorbește tot mai mult despre pregătirea fizică a copiilor, despre centrele de antrenament pentru copii și juniori. Corespunde această nouă orientare, pregătirea timpurie cerințelor de mai târziu, mai precis perioadei cînd aceștia vor activa în echipele divizionare ?

S. Bindea : — Am mai spus și cu alte ocazii. Pregătirea tinerilor este prea tîrzie și unilaterală. Îmi amintesc că eu am început să joc fotbal la 8-9 ani. Pe lângă jocul cu mingea, practicăm toate sporturile. Făceam atletism, sărituri, exerciții la aparate improvizate. La 15 ani jucam în echipa întâia a „U” Cluj. Antrenorul se ocupa numai de partea tehnică.

— Definiți-mi jucătorul de fotbal de talie mondială.

S. Bindea : — Fotbalistul este uneori asemănător interpretului de muzică ușoară. Are voce, dar cîntă un text rău. Vreau să spun, are tehnică dar nu și rezistență. Dobrin este un caz auten-

tic. Un „fotbalist complet” înseamnă pregătire fizică, tehnică, tactică și psihică. Lumea fotbalului i-a cunoscut pe EUSEBIO, PELE BECKENBAUER, NETZER, DJAJICI, CRUYFF, BOBY MOORE. În România DUMITRU, intrinsece calitățile unui jucător de talie mondială iar DINU nu este departe de el.

— După meciul de la Leipzig, mii de iubitori ai jocului cu balonul rotund, au rămas mîhnîți ; le mai rămăsesse doar amintirea GUADALAJAREI.

S. Bindea : — Participarea noastră la Campionatul mondial din 1970 a fost, în primul rînd un merit al lui Angelo Niculescu. El a dat echipei o linie de joc extraordinară pe care nici un alt antrenor n-ar fi îndrăznit să o imprime. Adică el a impus echipei practicarea unui joc închis, defensiv, cu acele pose de temporizare enervante pentru unii, mîzind în același timp și pe contraatac. Vă amintiți, elvețienii au atacat 70 de minute în tromba, iar noi am cîștigat cu 1-0 prin golul înscris de Lucescu.

— Jocul de așteptare mi se pare o armă cu două tăișuri.

S. Bindea : — Da. Depinde însă și de puterea de luptă a echipei, de capacitatea fiecărui jucător din teren cît și de forma celui din poartă. Echipa trebuie să fie elastică. Majoritatea fac-

torilor să atace majoritatea să se a-pere. Ajaxul, joacă în acest stil.

— Care este rolul antrenorului ?

S. Bindea : — Antrenorul trebuie să selecteze din cei 30-32 de jucători ai lotului pe cei mai buni. Nu există doi jucători la fel. Unul este mai bun și pe acela trebuie să-l introducă în teren. Antrenorul să-și spună cuvîntul, nu conducerea clubului, nu președintele clubului sau... al galeriei.

— Cîndva, ați antrenat și echipa poliției noastre...

S. Bindea : — Totdeauna mi-a plăcut să lucrez cu studenții. Față de ei am adoptat un alt program de pregătire. Am avut în vedere faptul că ei erau, în primul rînd studenți. Aceasta a făcut ca între mine și ei să existe o legătură sufletească.

— Care a fost cel mai frumos moment al carierei dumneavoastră fotbalistice ?

S. Bindea : — Cînd am îmbrăcat pentru prima dată tricoul echipei naționale.

— Cine credeți că se va situa în vîrfurile piramidei fotbalistice în acest an ?

S. Bindea : — Echipa care va rezista și va juca frumos. Mă gîndesc la echipa universitarilor craioveni, dar...

— Cine credeți că va gusta din „pe-linul” retrogradării ?

S. Bindea : — Nu mă pronunț. Păcat de cei care vor pierde trenul, rămî-nînd să culeagă flori și verdeață din „B”.

— V-aș ruga să alcătușiți o echipă a tuturor generațiilor fotbalistice din Timișoara.

S. Bindea : — CURCAN și PAVLOVICI — portari, BURGER, COTOMANI, FLORESCU — fundași, DEHELEANU, THNASE — mijlocași, GIRLEANU, SEPI, DOBAY, RĂDULESCU, SCHWARTZ — înaintași. O echipă într-o prezentare aparent spectaculoasă dar care ar învinge o redutabilă formație prezentă la Campionatul mondial 1974.

— Și, Silviu Bindea, antrenorul căruia îi mulțumim pentru amabilitatea sa.

MIRCEA ILIE

— Acum, cînd sintem campioni, care vi s-a părut momentul psihologic al finalei ?

Roland Gunesch : — Cred că în ultimele minute cînd aveam un avantaj de două goluri. Atunci la un atac al lui Lackenmacher, Penu scoate un gol aproape făcut printr-un plonjon nemaipomenit. Apoi la un alt atac al lui Axel Kuhlert, același Penu se remarcă din nou. Se crease o situație în care gazdele se aflau în imposibilitate de a modifica scorul. Aveam timpul de partea noastră.

— Ce credeți că le lipsea gazdelor în momentul acela ?

Roland Gunesch : — Cred că lor le lipsea un Gruia, pe care nu-l interesea timpul sau tabela de marcaj.

— Cum vi s-ar fi părut o finală ROMANIA-IUGOSLAVIA ?

Roland Gunesch : — În echipa noastră existau două tabere. Una pentru o finală cu R.D. Germania, iar alta cu Iugoslavia. Cred însă că un meci cu

sîntem campioni

— întîlnire cu Roland Gunesch

formația Iugoslaviei ar fi fost mai ușor intrucit echipa nu mai avea forma de la Olimpiadă. Numai Horvat și Popovici au impresionat, Lazarevici și Lavrinici au fost sterși. Ceea ce ne incomodează pe noi este sistemul lor defensiv.

— Cum vi s-a părut jocul lui Birtolon ?

Roland Gunesch : Birtolon a fost deosebit de eficient, raportat la numărul aruncărilor la poartă la aceste mondiale. Nu știu însă cîte goluri ar fi marcat Birtolon împotriva noastră, adică a acelora care îi cunoaștem foarte bine jocul. Dar deocamdată Birtolon joacă la noi.

— Ce-i deosebește pe Birtolon de Gruia ?

Roland Gunesch : —

Spre deosebire de Gruia, Birtolon e mai eficient, joacă mai lucid și judecă mai mult pe teren. Are însă și un defect. Se pierde foarte repede dacă ratează două sau trei încercări. Gruia este mai rece, are mai mult curaj. Într-o finală de campionat mondial, sînt pentru un jucător de factură psihică tip Gruia.

— În ultimii ani „tunarul” Gunesch a cedat locul apărătorului. De ce ?

Roland Gunesch : — Am îmbătrînit (... ne-o spune zîmbind). Îmi place mai mult acum să creez situații clare de gol pentru coechipieri decît să marchez.

— Care sînt părerile specialiștilor străini despre comportarea echipei

României la această ediție a campionatului ?

Roland Gunesch : — Am să amintesc părerea antrenorului echipei R. D. Germane. „Românii au cîștigat pe merit această finală. Au fost ceea ce s-a întîmplat”. Cred că spune mult această afirmație.

— Ce proiecte de viitor aveți în handbal ?

Roland Gunesch : — Proiectele de viitor sînt legate de forma jucătorului, de eficacitatea jocului său și bineînțeles de vîrstă. În general echipa e foarte tînără. Sîntem însă patru jucători care intenționăm să ne retragem. Licu, Penu, Gațu și subsemnatul.

Dacă vom fi prezenți la olimpiadă depinde în mare măsură de noi și în special de antrenamentele, care în cazul unor jucători cu vechi state în ale handbalului se cer să se facă într-un mod diferențiat.

MARIAN DOREL

Cele 4 sonde spațiale — Marte — 4, 5, 6 și 7 se îndreaptă cu toată viteza spre planeta Marte.

Scopul acestei expediții este studierea planetei roșii de pe o orbită de satelit. O parte din încărcăturile sondelor vor fi plasate pe orbită, iar alta va fi coborîtă pe planetă.

În jurul datei de 14 februarie 1974 „Marte 4” și „Marte 5” s-au plasat pe o orbită în jurul planetei.

O lună mai tîrziu au sosit și „Marte 6” și „Marte 7”.

În cadrul tîrgului de la Orange, a fost prezentat un automobil cu gaz lichid. Acest automobil este un „Renault 12”

caleidoscop științific

adaptat la utilizarea gazului natural lichefiat la -160°C. Acest automobil are avantajul, că reduce cu cea o treime costul kilometrului parcurs precum și o substanțială reducere a poluării.

După un număr de cercetări, se pare că constructorii americani de automobile vor fi în măsură să construiască automobile cu cerințele „Clean Air Act”-ului. Aceasta înseamnă că în 1976 automobilele vor emana oxizi azotici mai puțin decît în 1971.

Metoda curent utilizată pentru dozajul bioxidului de azot dă în fapt rezultatele mult prea ridicate. Cu noile determinări numai cîteva orașe par să aibă procente îngrijorătoare de azot.

S-a terminat în linii mari elaborarea proiectului unui canal Siberia-Asia Centrală. După parametrii săi acest canal nu va avea egal în practica mondială a construcțiilor hidrotehnice. Canalul va avea o lungime de 3.000 km. Pe alocuri lățimea lui va atinge 500 m, iar adîncimea 15 m.

Pentru asamblarea automată a pieselor de material plastic, firma „Branson” comercializează mașini de sudat cu ultrasunet echipate cu mese rotative. Firma a adoptat sisteme de încălzire automată care permit sudarea, nituirea sau inserarea cu ajutorul ultrasunetelor în mod continuu și în mod automat.

Institutul de chimie-fizică al Academiei Bulgare de Științe a depus spre înregistrare un brevet cu privire la o nouă tehnică de producere a circuitelor imprimate prin fotografie directă.

Materialul din care se fabrică circuitele este compus dintr-un suport acoperit cu un strat metalic subțire, care la rîndul său, servește drept suport pentru un strat de substanță fotosensibilă.

Prin expunere la lumină, substanța fotosensibilă reacționează chimic cu stratul metalic, metalul rămînd intact în porțiunile neluminate.

Prin expunerea la lumină se obține o imagine direct pozitivă

Corabia vieții-mi grea de gânduri
De stîncă morții risipită-n scînduri
A vremii valuri o lovește și-o sfarmă
Și se izbesc într-însa rînduri-rînduri

(Rime alegorice)

Eminescu a făcut dovada unui modernism problematic înțeles ca stare de spirit pe care-l vom urmări în tragica sa odisee printre idealurile sacre. El a fost conștient de a se fi știut un neînțeles printre ai săi purtînd stigmatul anomaliei în sensul acelei etici romantice a poetului blestemat, trăind cu mînăstirea sa de vis în suflet.

„Eternă anomalie în lumea liniștită / Sburînd cu-a lui durere adîncă neghicită / Acela să fiu eu! (Un roman) „Neînțeles rămîne gîndul / Ce-ți străbate cînturile“.

Vai mult decît orice comentariu postuma Cu gînduri și cu imagini rămîne un testament liric care verifică definiția de lirism modern dată de Hugo Friedrich poeziei moderne. „Nu urmați gîndirii mele / Căci noianu-i de greșele / Urmărind prin întuneric / Visul vieții cel chimeric / Neavînd invat și normă / Fantazia fără formă / Rătăcit-a vai, cu mersul / Negeu-i gîndul, schiop e viersul / Și idei ce astfel împlie / Ard în frunte, bat sub temple / Eu le-am dat umbrăcîminte / Prea bogată fără minte“.

Dincolo de această persiflajare în termeni negativi, Eminescu și-a arogat în sens modern statutul dictatorial al libertății și fanteziei sale productive. Iar atunci cînd spunea „...Eu rămîn ce-am fost: romantic“, el avea conștiința propriei sale revolte de spirit novator prin negativismul său. Dar, afirmînd modernitatea lui, Eminescu, urmărind de fapt chiar gîndul lui G. Călinescu atunci cînd spunea: „Eminescu e nici vorbă un romantic, dar analiza subconștientului lui dovedește că atitudinea aceasta vine dinăuntru, nu din afară determinată de firea lui fundamentală“ (Opera lui Eminescu, vol. IV, p. 70). Ni se relevă astfel un „eu“ problematic intrat — cum ar spune Marcel Raymond — „în posesia forțelor lui inconștiente“ sub supremația cărora e pus universul. Eminescu ne inițiază astfel într-o zonă care se refuză simțului profan, crescută și percepută cu atributele interiorității proiectată însă în afară, obiectivată — urmare legitimă a unei prealabile gestații de maturizare naștere și percepție gno-mică în același timp. „Intri-nuntru, sui pe treaptă, / Nici nu știi ce te asteaptă / Cînd acolo, sub o faclă / Doarme-un singur rege-n raclă“! (Cu gînduri și cu imagini)

Stergerea hotarelor dintre subiectiv și obiectiv duce la o ambiguitate a percepției și, implicit, a expresiei ei poetice soldîndu-se cu un adevărat traumatism psihic pentru că, așa cum zicea S. John Perse: „Oscuritatea ce i se reproșează poetului provine din însăși noaptea pe care o explorează“: „Și în gîndu-mi trece vîntul, capul arde pustiit, / Aspru, rece sună cîntul cel etern neisprăvit“ (sintagmă în jurul căreia se circumscrie o întreagă rețea de semnificații): „Unde-s surzime care din viață-mi să le spun! / Ah! organele-s stărnite și maestrul e nebul!“ (Scrisoarea a IV-a)

Acest dramatism — inepuizabil pare-se — al forțelor interioare, culminează printr-o vedere de sens, printr-un joc absurd cu o trancendență fictivă, goală ca în poezia foarte tîrzie (1887) „Kamadeva“: „Voind sufletu-mi să-l vindec / L-am chemat în somn pe Kama, / Kamadeva zeul indic. / El veni, copilul min-dru, / Călărind pe-un papagal / Avînd zîmbetul fătarnic / Pe-a lui buze de coral. / Aripă are, iar în tolbă-i / El păstrează ca săgeți / Numai flori înveninate / De la Gangele măreț, / Puse-o floare-atunci în arcu-i / Mă lovi cu ea în piept / Și de-atunci în orice noapte / Plîng pe patul meu, deștept, / Cu săgeata-i otrăvită / A so-sit ca să mă certe / Fiul cerului albastru / Și-al iluziei deșerte“.

Aici Eminescu face dovada unei fundamentale intuiții potrivit căreia: „Poezia se poate comunica și înainte de a fi înțeleasă“ (T. S. Eliot).

Obscuritatea acestui vis iluzoriu este premiză a sugestiei spontane — deziderat care va fi postulat de școala simbolistă dar intuit apriori în zarea fanteziei sale neliniștite. De fapt, aici Eminescu se află la intersecția dintre poezie și comunicare, derută din care lectorul se poate salva doar dacă e în stare să se ridice la acel

modernitatea lui EMINESCU

grad de trăire poetică a esențelor de dincolo de aparențe.

Credem că tocmai prin acel sector al poeziei sale care ne oferă intuiția unei zone de mister circumscrișă ca un halo născut din iradierile de semnificații ale sugestiei, ni se relevă acel spațiu deschis — dimensiune legitimă a operei primului nostru poet modern — contemporanul lui Braudelaire, Rimbaud, Mallarmé, dar independent de noua lor școală și de aceea tot atât de modern ca și aceștia.

Însă Eminescu a avut neșansa de a fi publicat și de a i se fi făcut cunoscut doar poezii care au îndreptățit atât de inexactă părere că poetul nostru este doar un romantic întîrziat lăsîndu-i-se sau ingnorîndu-i-se multă vreme cu vitregie nelegitimă bogata lume a așa-ziselor postume. Apoi geniul său a avut nenorocul de a nu fi fost continuat în sens accesionar ci doar intuit de către un epigonism steril — în chiar ceea ce nu-l reprezintă plinar — și anume, în tonalitatea romanțată a unei bune părți din erotica sa, ceea ce desigur pentru literatura noastră a însemnat o mare stagnare.

Una din cauze este și abținerea poetului nostru de la teoretizări a ceea ce nu putea fi pentru el decît trăire pură, intuiție plinară, cunoaștere prin rafinamentul artei și, în plus adversitatea sa împotriva artei moderne: „plină de trăsături de sensualitate și libertinaj cari nu lipsese în nici unul din tabourile contemporane“ (Fîntîna Blanduziei, 4 dec. 1884) — prin care de fapt poetul înțelegea doar naturalismul.

„Magul rătăcitor prin stele — beat de a visului lungă magie“ devine o metaforă care fixează tocmai acea coordonată fundamentală a evadării sale într-o ordine de artificialități create de spirit.

Atunci cînd călătoria în stele e contramandată de plumbul terestrității, singura evadare posibilă rămîne excesul de adîncire în abisul sufletului său înstrăinat, în sanctuarul în care

doarme acel „rege mort în raclă“ (Cu gînduri și cu imagini), eul mort, absolut, devenit obiect de contemplație: „Ci eu trec tăcut ca moartea / Nu mă uit la vechii munți / Scrisă-i soarta mea în creții / Intristatei mele frunți“ (Ce șoptești atât de tainic)

Dedublarea eului ne apare ca singura soluție de salvare a unui înstrăinat de lume, care nici în propriul vis nu-și mai poate găsi liniștea, ca eremitul din Povestea magului călător în stele; „Acolo prigonit stă în visuri și de gînduri / Ce vrea nici el nu știe, se chinu-n zadar“ / ca și în Odă (în metru antic): „De-al meu propriu vis mistuit mă vaet“, poetul întîndu-și propriul deces ca pe ceva înstrăinat sieși.

Sentimentul naturii eminesciene este unul de înaltă virtualitate, „respiritualizare“ (I. Negoițescu — Poezia lui Eminescu) realizată printr-o fuziune progresivă a spiritului cu lumea. Mișcările din peisaj sînt percepute, sau mai bine zis „simțite“ din interior: „Codrii aiurează negri sub a stelelor poveră“ (Memento mori). Asistăm la o contopire de registre — exteriorul peisagistic cu interiorul conștiinței: „Setea liniștei eterne care-mi sună în urechi“ (Scrisoarea IV-a).

Singurătatea tragică a poetului devine numitor comun al peisajului: „El tremură ca-n alte dăți / În codri și pe dealuri / Călăuzind singurătăți / Pe mișcătoare valuri“ / (Luceafărul).

Incrementarea firii în fața apocalipticului apus e transferată prin metaforă poetică și epitete psihice și asupra cadrului fizic: „Inserează și apune greul soare-n văi de mite / Cu un roș fir de jeratic culmi de munte sint tivite / Lunga lor fulgerătură în senin a-ncremenit / Marea aerului caldă, / Limba riurilor blindă, ale codrilor suspine...“ (Memento mori).

Plăcutele senzații termice aduc o malcomire a simțurilor, se proiectează în afară, într-o obiectivare realizată cu atributele senzitivului: „Riuri calde ca și sara, apa-n arcuiri o coboară / Prăvălind-o purpurie peste scările de stînci / În albastru-adînc, în marea cerului cea liniștită“ (Memento mori).

Natura eminesciană e percepută după legile psihicului uman, abulia cadrilor nefiind decît reverberația imaginației poetice: „Codri adînci și-ntunecoși / Clotocesc de lungul freamăt / Și răspund întunecos“ (Memento mori).

Altfel spus, natura poartă stigmatul poetului însuși. Cînd percepția ei se face într-o ordine onirică, în proiecția obiectivată a interiorității intervine obscuritatea sub semnul maladivului: „Pluteam pe-un rîu. Sclipiri bolnave / Fantastic trec din val în val. / În urmă-mi noaptea de dumbrave, / Nainte-mi domul cel regal“ (Vis).

Banda sonoră care se sincronizează cu această peliculă onirică nu poate fi decît tristul zgomot. Natura eminesciană e concepută virtual pe retina colorată a visului, „printre pleoape, sonorul crescînd din realitatea interioară: „Pe frunze-uscate sau prin naltul ierbii / Părea e-aud venind în cete cerbii“ (Fiind băiet păduri cutreieram) / „Din codri singuratici un corn părea că sună / Sălbaticele turme la lărmuri se adună. / Din stuful de pe mlaștină, din valurile ierbii / Și din poteci de codru vin ciutele și cerbii / Iar caii albi ai mării și zimbrii zinei Dochii / Intînd spre apă gitul, la cer înaltă ochii“ (Sarmis).

Acest părea circumscrie și catalizează scenele care urmează în cele două contexte și care nu pot fi decît unele onirice.

Visul eminescian crește vegetal ca printr-o pură ecloziune, dintr-un embrion psihic nutrit de puterile germinatoare ale nopții.

Visul devine prelungire agonică a vieții prin care aceasta e întreținută la aceeași tonalitate, cumpănă între viață și moarte, de aceea prelungirea lui chiar prin siluire e un deziderat al firii, pentru că scăparea din mrejele lui aduce mai mult decît moartea, întunericul.

Evadarea din viață în moarte se face cu necesitate după trecerea pragului oniric. Viața devine vis, iar visul viață, balsam al morții.

Eminescu a avut tulburătoare vaități de poet vizionar. În visul cel chimeric al creației sale descifrăm adîncul mesaj că poezia e cunoaștere sacră, în universul căreia se pătrunde abia după străbaterea pădurilor de simboluri — cum spunea Baudelaire.

CONSTANȚA NIȚĂ

COLEGIUL DE REDACȚIE :

redactor șef — IONEL MATALE

redactor șef adj. — ION IOVAN

redactor șef adj. — MARCEL ILIE

secretar de redacție — NICOLAE BADIILESCU

fotoreporter — VOICU MIȘCA

fotoreporter — GHEORGHE TEODOSE

tehnoredactor — RUDOLPH KUTTESCH

redactori :

LUCIAN ALEXIU BLAGA

CARMEN BIROAȘIU

TUDOR PEJAN

DOREL MARIAN

DANIELA CRĂCIUNESCU

CONSTANȚA NIȚĂ

MARIA MAN

ANA BERCEA

EMILIA IAKSA

ELENA PARPALA

PETRUȚA ȘTEFAN

IOANA ROBU

REDACȚIA B-dul V PARVAN, nr. 4 TIMIȘOAR A, telefon: 1.41.18

Permanentă la redacție, zilnic, între orele 14-16

TIPARUL EXECUTAT LA ÎNTREPRINDEREA POLIGRAFICĂ „BANAT“